

www.ekem.org.gr

μελίαμα

Τεύχος 26

Η θεά μέλισσα
και το έντομο
μέλισσα στην
ελληνική παράδοση
και θρησκεία.

Το δηλητήριο
της μέλισσας
εμφανίζει
αντικαρκινική
και αντιική δράση.

Η Μελισσοθεραπεία
παίζει ρόλο
στη θεραπεία
της σκλήρυνσης
κατά πλάκας.

περιεχόμενα

EDITORIAL

αντι-editorial.

4

Η ΜΕΛΙΣΣΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η θεά μέλισσα και το έντομο μέλισσα στην Ελληνική παράδοση και θρησκεία.

6

ΑΡΘΡΟ

Κλινική τυχαία μελέτη θεραπείας με τιμπμήματα μελισσών για τη ρευματοειδή αρθρίτιδα.

10

ΑΡΘΡΟ

Μελισσοθεραπεία: ο ρόλος του μελιού στην διαδικασία επούλωσης χρόνιων πληγών.

11

ΑΡΘΡΟ

Το δηλητήριο της μέλισσας εμφανίζει αντικαρκινική και αντική δράση.

12-13

Η ΜΕΛΙΣΣΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Sarah Hatton - Σύγχρονη εικαστική καλλιτέχνηδα καναδικής καταγωγής.

14-20

ΑΡΘΡΟ

Η Μελισσοθεραπεία παίζει ρόλο στη θεραπεία της σκλήρυνσης κατά πλάκας

22-30

ΑΡΘΡΟ

Όταν οι μέλισσες «σκοράρουν»

32

ΓΥΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΟΥΤΑΛΑ

Πατάτες φούρνου με μέλι και κρασί

33

ΜΕΛΙΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΟΥ;

Εξειδικευμένα σημεία για μελισσοθεραπεία

34

ΤΕΥΧΟΣ 26, ΑΝΟΙΞΗ - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2017

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΙΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
Λακράτους 3 Αμπελόκηποι Αθήνα

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Δανάη Γεράδου, Βιολόγος
Δαβίας Ορέστης, Βιολόγος-συγγραφέας
Δημητριάδης Κώστας, Φαρμακοποιός
Ζουμπανέας Βαγγέλης, Διατροφολόγος-διατροφολόγος
Dr Liena Heernandez Orizondo
Κωστώρα Χριστίνα, Κλινική διατροφολόγος-διατροφολόγος
Dr Λαμπρόπουλος Αθανάσιος, Καθηγητής επιστήμης τροφίμων και διατροφής
Μαυροφύδης Γιώργος, Αρχαιολόγος, μελισσοκόμος
Μπουκουβάλας Χρήστος, Θεραπευτής-Βελονιστής
Μυλωνά Μυρτώ-Μαρία, Διατροφολόγος
Dr Παύλου Κωνσταντίνος, Εργοφυσιολόγος, καθηγητής κλινικής διατροφής υπεύθυνος τμήματος αθλητικής διατροφής
ΕΚΑΕ, provost/dean of faculty of the Hellenic-American University
Dr Domerego Roch, Βιολόγος, αντιπρόεδρος της Arimondia Apitherapy standing committee
Dr Stangaci Stefan, MD -apitherapist
Τζαλοκώστας Αναστάσιος, Γεωπόνος
Τσούγκου Χριστίνα, Φαρμακοποιός
Τσούτσος Βασίλης, Ιατρός πνευμονολόγος, ομοιοπαθητικός

Οι απόψεις που εκφράζονται από τους συγγραφείς των άρθρων δεν ταυτίζονται απαραίτητα με τις θέσεις του Ε.Κ.Ε.Μ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Σοφία Αντωνοπούλου

όκοπός μας

η παροχή θεραπευτικών

λύσεων μέσω καινοτόμων

ιατροτεχνολογικών

προϊόντων & φαρμάκων

για την υποστήριξη

των Λειτουργιών Υγείας

editorial αντι-editorial

**Μέγας στη δύναμη
Μέγας στην τόνωση
Μέγας στα οφέλη!**

“Μέγας” βασιλικός πολτός Apis Pharm!

Οι μέλισσες που προορίζονται να γίνουν βασίλισσες τρέφονται αποκλειστικά με βασιλικό πολτό με αποτέλεσμα να αναπτύσσονται πιο γρήγορα και να ζουν έως και 20 φορές περισσότερο. Η Apis Pharm, ως πρώτη και μοναδική εταιρία στην Ελλάδα που εξειδικεύεται στη μελισσοθεραπεία, έχει ως σκοπό να προσφέρει στον άνθρωπο, όλες τις ευεργετικές ιδιότητες της μέλισσας. Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες*, τα συστατικά του βασιλικού πολτού (σύμπλεγμα βιταμινών Β, αμινοξέα, πρωτεΐνες, μέταλλα και ιχνοστοιχεία) συμβάλλουν στην τόνωση του οργανισμού, στην καλή λειτουργία του νευρικού συστήματος, στη βελτίωση της libido, στη ρύθμιση του μεταβολισμού, προσφέροντας παράλληλα και μια σειρά από επιπλέον ευεργετικές δράσεις.

Ανακαλύψτε την πλήρη σειρά βασιλικού πολτού Apis Pharm στα φαρμακεία.

* Kamakura et al, J Nutr Sci Vitaminol. 2001, 47(6):394-401, Mishima et al, J Ethnopharmacol. 2005 Oct 3; 101(1-3):215-20, Hashimoto et al, Biosci Biotechnol Biochem. 2005; 69 (4):800-805, Hattori et al, Biomed Res. 2007; 28(5):261-266, Guo et al, J Nutr Sci Vitaminol (Tokyo). 2007; 53(4):345-348, Moutsatsou et al, PLoS One. 2010 Dec 22;5(12):e15594, Suzuki et al, Evid Based Complement Alternat Med. 2008 Sep; 5(3):295-302.

Η ΘΕΑ ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΝΤΟΜΟ ΜΕΛΙΣΣΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η μέλισσα, αυτό το τόσο ενδιαφέρον έντομο της τάξεως των υμενοπτερών, υπάρχει στον πλανήτη μας εδώ και τουλάχιστον 15.000.000 χρόνια, όντας ένα από τα αρχαιότερα έμβια είδη που εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμη και σήμερα. Η Κρήτη διεκδικούσε μέσω της δικής της μυθολογικής παράδοσης τον τίτλο της κοιτίδας του συγκεκριμένου βιολογικού είδους (σύμφωνα με τον μαθηματικό, φαρμακοποιό, γεωπόνο, βοτανολόγο, ιατρό και ιερέα του Θεού Απόλλωνος Νίκανδρο τον Κολοφώνιο, 2ος αιώνας π.α.χ., όπως

διασώθηκε από τον Κολουμέλα, στο «de re rustica», 9.2), αλλά το ίδιο διεκδικούσε και η Αττική (είχαν εμφανισθεί στον Υμηττό την εποχή του Ερεχθέως, κατά τον Ευφρόνιο), η Θεσσαλία, η Κέως και η Νεμέα (κατά τον Ευτέκνιο, στην «Παράφρασιν εις τα Νικάνδρου Αλεξιφάρμακα», 450). Μία Νύμφη με το όνομα Μέλισσα, τάζει μέλι τον μικρό Θεό Δία, εθίζοντάς τον στην γεύση του, την οποία εξακολούθησε να αγαπά ακόμη και όταν έγινε κυρίαρχος στον Όλυμπο. Σε μια από τις σχετικές με την γέννηση του Θεού μυθολογικές αφηγήσεις, ο Κρόνος που

υποψιάστηκε την συμμετοχή της στην επιβίωση του Διός, την μεταμόρφωσε σε σκουλήκι, αλλά αργότερα ο νικητής Ζεύς την μεταμόρφωσε στην όμορφη μέλισσα που γνωρίζουμε. Σε άλλη μυθολογική αφήγηση (από τον Μνασέα τον Πατρέα, του Αθηνώνος), η Νύμφη Μέλισσα ανακάλυψε την χρήση του μελιού στο φαγητό και στο ποτό, έγινε προστάτιδα του ομώνυμου εντόμου και πιστώθηκε ένα ακόμη βήμα προς την ημέρωση της ανθρωπότητας (με πέρασμα από τον κανιβαλισμό, την «αλληλοφαγία», στο καρποσυλλεκτικό στάδιο) και την υιοθέτηση των πρώτων Αρετών, της Σεμνότητας, της Ευσέβειας και της Οσιότητας (ως εισηγήτριες, «αρχηγοί», των οποίων τιμούνται εν συνόλω οι Νύμφες).

Ο Έλληνας μυθογράφος του 3ου αιώνας Αντωνίνος Λιμπεράλις (Antoninus Liberalis, στο «Μεταμορφώσεων συναγωγή», χιχ), διέσωσε την αφήγηση περί τεσσάρων θνητών που μεταμορφώθηκαν σε πουλιά όταν προσπάθησαν να εισέλθουν με χάλκινες πανοπλίες στο Ιερό Σπήλαιο όπου η Ρέα είχε γεννήσει τον Θεό Δία, και ήταν άβατο για κάθε άνθρωπο, όντας από αιώνων αφιερωμένο στην Μέλισσα θεά. Οι Κρήτες ονόμαζαν τις ιερές μέλισσες «χαλκοειδείς», καθώς η τοπική παράδοση, την οποία κατέγραψε και διέσωσε ο Διόδωρος, ήθελε να τους έχει δώσει το ιδιαίτερο χρώμα τους, που ήταν πολύ κοντά στο χρυσό, ο ίδιος ο Θεός Ζεύς, «ΑΛΛΑΞΑΣ ΤΗΝ ΧΡΟΑΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΑΣ ΧΑΛΚΩΙ ΧΡΥΣΟΕΙΔΕΙ ΠΑΡΑ- ΠΛΗΣΙΑΝ».

Τροφοί ιδιαίτερου όντος παρουσιάζονται οι μέλισσες και στην περίπτωση του ημίθεου Μελιτέως, υιού του Διός με την νύμφη Θρυϊδα (ή Θρηϊδα), ιδρυτή και πρώτου βασιλιά της Μελιταίας Φθιώτιδος. Ο μύθος αυτός υπενθυμίζεται επάνω στα νομίσματα της πόλεως, των οποίων η εμπρόσθια όψη φέρει την κεφαλή του Θεού Διός και η οπίσθια μία απεικόνιση μέλισσας. Ο χριστιανός Λακτάντιος αναφέρει μία παραλλαγή του μύθου της γέννησης του Θεού Διός που κατέγραψε ο Δίδυμος, και κατά την οποία ο πρώτος που τήπσε με προσφορές τους Θεούς ήταν ο Κρης βασιλιάς Μελισσεύς, οι δύο θυγατέρες του οποίου, η Αμάλθεια και η Μέλισσα, τάζισαν το βρέφος με γάλα

και μέλι (στην παραλλαγή του Απολλόδωρου και του Υγίνου, θυγατέρες του ήταν η Αδράστεια και η Ίδη). Ο Μελισσεύς (δηλ. μελισσοργός) έχρισε πρωτιέ- ρεια της Ρέας ή Μητρός των Θεών την θυγατέρα του Μέλισσα, το όνομα της οποίας έφεραν εφεξής, ως τίτλο, όλες οι πρωτιέριες της Θεάς, ενδιαφέρον δε στοιχείο είναι πως ο τίτλος εμφανίζεται και σε άλλες λατρείες, όπως λ.χ. στους Δελφούς: «ΣΕ ΔΕΝ ΤΟΥΤΩ ΛΟΓΩ ΧΡΗΣΜΟΣ ΩΡΘΩΣΕΝ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΔΕΛΦΙΔΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΩ ΚΕΛΑΔΩ», γράφει ο Πίνδαρος, στον «4ο Πυθινόκο» (59 - 60). Στην περίπτωση των Δελφών, θα πρέπει μάλιστα εδώ να θυμηθούμε την περιέργη καταγραφή του Πausανία, πως τον δεύτερο κατά σειρά Νάο του μαντείου, που τελικά μάλιστα ένας θεϊκός άνεμος τον μετέφερε στην χώρα των Υπερβορείων, τον είχαν κατασκευάσει «μέλισσες» («ΔΕΥΤΕΡΑ ΔΕ ΛΕΓΟΥΣΙΝ ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΥΠΟ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΑΠΟ ΤΕ ΤΟΥ ΚΗΡΟΥ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΚ ΠΤΕΡΩΝ»).

Ο Φιλόστρατος έγραψε πως όταν οι Αθηναίοι έστειλαν την πρώτη τους αποικία στην Ιωνία, τους οδήγησαν οι ίδιες οι Μούσες που είχαν μεταμορφωθεί σε μέλισσες. Ενδιαφέρουσα πάντως είναι η μία ακόμη αντίθεση της δικής μας οiwovocκοπίας με την Ρωμαϊκή, που, ως γνωστόν, όριζε εντελώς αντίθετα από την Ελληνική την κατεύθυνση του ευoίovου ή δυσoίovου. Η ερμηνεία της μέλισσας αποτελεί μία ακόμη αντίθεση ανάμεσα στις δύο οiwovocκοπικές σχολές, καθώς για τους Ρωμαίους δεν αποτελεί καλό οiwovό: πριν λ.χ. την ήττα του Πομπηίου, ένα σμήνος μελισσών είχε έλθει και καθίσει επάνω στον βωμό.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ - ΛΑΤΡΕΙΑ

Στην κρητική λατρεία, ο Μελισσεύς (που άλλοτε εμφανίζεται ως τιτάν, «υιός» του Ουρανού και της Γαίας, και άλλοτε ως ένας εκ των Κουρτητών ή των ευβοέων Κορυβάντων με «γονείς» τις τοπικές θεότητες Σόκο και Κόμβη) είναι δαίμων – προστάτης του ο,τιδήποτε έχει να κάνει με την μελισσοργία, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής μελίνου (οιοπνευματώδους ποτού από την ζύμωση του μελιού με άλλους χυμούς). Συγγενής θεότητα ήταν ο Αρισταίος («υιός»

του Καρύστου ή του Απόλλωνος και της Νύμφης Κυρήνης), που επίσης στην Εύβοια ετιμάτο ως δαίμων – προστάτης της μελισσοουργικής τέχνης. Σύμφωνα με μία ύστερη μυθολογική αφήγηση (και συγκεκριμένα του Νόννου στα «Διονυσιακά» 5. 212 – 286), στον Αρισταίο, ο οποίος χάρισε στους ανθρώπους το μέλι, όπως ο Διόνυσος τον οίνο, οφείλεται η εφεύρεση της κυψέλης, της λινής φόρμας και της τεχνικής του καπνίσματος των μελισσών (το αρχαιότερο έως τώρα σκεύος για το κάπνισμα των μελισσών, έχει βρεθεί στο Σέσκλο (5η χιλιετία π.α.χ.).

Ο Ησύχιος διέσωξε ότι ένα από τα λατρευτικά επίθετα του Θεού Διός είναι «Μελισσαίος», η δε Νύμφη Μέλισσα εμφανίζεται επίσης ως διδάσκαλος των Θεών Απόλλωνος (Ομηρικός Ύμνος 4.555 –557), Διονύσου (Οππιανός 4.265 – 272) και Αρισταίου (Διόδωρος 4.81). Ο τελευταίος μυθολογείται ότι δίδαξε στην ανθρωπότητα, πέραν της μελισσοουργίας που προαναφέραμε, και την τέχνη της ποιμαντικής και της συστηματικής κτηνοτροφίας.

Από όσα αναφέραμε μέχρι εδώ, γίνεται προφανές πως από την μινωική εποχή έως και την εποχή των μυθογράφων (δηλαδή έως τους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους), η μέλισσα συμβόλιζε την θεότητα της Δημιουργίας, της Γονιμότητας και της Προσήλωσης, μια θεότητα που συνθέτει, υποστηρίζει και συντηρεί, είτε πρόκειται για αυτή την ίδια την ζωή, είτε για εύτακτα και αρμονικά συστήματα συνοχής αυτού του «διατεταγμένου και κεκοσμημένου Απείρου», το οποίο εμείς οι Έλληνες ονομάσαμε «Κόσμο». Σε αυτά τα πλαίσια είναι που η απεικόνιση του εντόμου μέλισσα χρησιμοποιείται ως σύμβολο της Αθανασίας ή της επικοινωνίας με τους κόσμους των Αθανάτων (είτε Θεών, είτε ψυχών).

Στο έκθεμα 1118 του Βρετανικού Μουσείου, η Θεά Μέλισσα απεικονίζεται ανάγλυφα επάνω σε τετράγωνο χρυσό έλασμα, το οποίο βρέθηκε στην Κάμειρο της Ρόδου και χρονολογείται τον 8ο αιώνα π.α.χ.χ. Η Θεά, της οποίας το σώμα από την μέση και κάτω είναι σώμα μέλισσας, ίπταται πάνω από δύο άνθη, με τα χέρια σε έκταση και με παλάμες κλειστές. Πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι η μινωϊκή και μυκηναϊκή

«ιερή αρχιτεκτονική» χρησιμοποίησε το σχήμα της θολωτής κυψέλης ως βάση για την ανέγερση τάφων και σιταποθηκών.

Στην κλασική αρχαιότητα η Θεά Μέλισσα ταυτίστηκε με τις Θεές Αρτέμιδα («Άρτεμις Μέλισσα» ως εξέλιξη της μινωϊκής «Πότνιας Θηρών», της θεότητας της παρθένας φύσης και της γονιμότητας), Αφροδίτη «Ανθεία» (μία από τις εξελίξεις της μινωϊκής «Ορείας Μητρός»), Δήμητρα (κάποιες ιερείες της οποίας μάλιστα, κατά τον νεοπλατωνικό Πορφύριο στο «Περί του εν Οδυσσεία των Νυμφών άντρου», λέγονταν «Μέλισσαι»), Περσεφόνη και Σελήνη (στο αυτό: «ΣΕΛΗΝΗΝ ΤΕ ΟΥΣΑΝ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΠΡΟΣΤΑΤΙΔΑ, ΜΕΛΙΣΣΑ ΕΚΑΛΟΥΝ»).

Η ιερή Μέλισσα αποτυπώθηκε σε νομίσματα πολλών πόλεων που λάτρευαν κάποια από τις πιο πάνω θεότητες, όπως Μελίτη Θεσσαλίας, Έφεσος, Σμύρνη, Ερυθραί, Άραδος, Ελαιούς Θράκης, Ανεμούριον Κιλικίας, Λυσός, Υρτάκινα, Τάρρας, Έλυρος, Άπτερα και Πραισός της Κρήτης, Καρθαία, Κορησία και Ιουλίς Κέας, Έρυξ Σικελίας, κ.ά. Ο Ναός της Θεάς Αφροδίτης στον Έρυκα, της οποίας η αρχιτεκτονική επίσης ονομαζόταν «Μέλισσα», είχε σχήμα εξαγώνου, κατά μίμηση της κηρύθρας, ενώ από αυτό ο αριθμός 6, η «εξάς» του Πυθαγόρου, θεωρείτο ιερός αριθμός της συγκεκριμένης Θεάς, ως αριθμός που συμβολίζει το Κάλλος, την Αρμονία και την Ωραιότητα (ο Πυθαγόρας, που κατά τον Πλούταρχο, αποκαλούσε «Αφροδίτη» την «εξάδα», έβλεπε στο εξαγώνιο ένα σχήμα που αντανάκλα την συμμετρία του Κόσμου).

Η Ελληνική Εθνική Θρησκεία χρησιμοποιούσε και χρησιμοποιεί στις σπονδές της το μέλι δεύτερο σε συχνότητα μετά τον οίνο. Επίσης, οι προσφορές προς τους Θεούς υπό μορφή γλυκών αρτιδίων, λέγονταν «πλακούντες» ή «πέλανοι» και βασικό συστατικό παρασκευής τους ήταν το μέλι (μαζί με άλευρο, λάδι, γάλα, ξηρούς καρπούς, κ.λπ.). Στην αθηναϊκή εορτή των «Αρρηφορίων», προσφέρονταν τόσο στον Ερεχθέα όσο και στην «Εν Κήποις» Θεά Αφροδίτη, ειδικές μελόπιτες, ως αντίδωρο για την ευημερία και μακροζωία της πόλεως και των πολιτών.

Βλάνης Γ. Ρασσιάς, Ιανουάριος 2015

Οι ΝΕΕΣ επαγγελματικές πλαστικές κυψέλες της ANEL!

Επωφεληθείτε από τις δυνατότητες κατασκευής με τεχνολογία αιχμής και την εγγύηση ANEL! Βελτιώστε τις συνθήκες διαβίωσης των μελισσών. Θα σας ανταμείψουν με μέλι!

- Έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής που ξεπερνάει τα 10 χρόνια. Όσοι προμηθευτήκατε τους πάτους ANEL το 1999 ακόμα τους χρησιμοποιείτε.....Υποσχεθείς που κρατάμε! Δε χρειάζονται καμία συντήρηση. Κερδίζετε χρήματα και από υλικά και από εργασία. Ασύγκριτες αντοχές σε κρούση και στήριξη φορτίου (>500 Kg).
- Παρά το ότι είναι εντυπωσιακά στιβαρές είναι και ιδιαίτερα ελαφριές. Δεν πετσκάρουν, Δεν σαπίζουν, Δεν Ανοίγουν και Δεν κρατάνε νερά. Δεν διαβρώνονται από χημικά (καυστική ποτάσα, οξαλικό οξύ, μυρμηκικό οξύ, χλωρίνη κα).
- Με πανίσχυρη μόνωση πολυουρεθάνης (PU) υψηλής πυκνότητας. Ζεστή το χειμώνα δροσερή το καλοκαίρι! Για να έχετε την ίδια μόνωση με ξύλο θα πρέπει αυτό να έχει 7 cm πάχος! Όλα τα μέρη της κυψέλης ταιριάζουν στο παλιό ξύλινο υλικό διαστάσεων Langstroth που έχετε!!!
- Όλα τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τη μέλισσα είναι κατάλληλα για τρόφιμα. Είναι οικονομικές αλλά διατίθενται και σε ακόμα πιο οικονομικό τύπο (που δεν περιλαμβάνει μόνωση)

Το αποτέλεσμα μισού αιώνα γνώσης και εμπειρίας στην κατασκευή μελισσοκομικών εφοδίων!

Ο ΟΡΟΦΟΣ ref...AN 2610x*

- Με 2 χωνευτές και 2 εξωτερικές χειρολαβές για εύκολη και εργονομική ανύψωση τοποθετημένες εμπρός και πίσω ώστε να μην ενοχλούν στην μεταφορά
- Με 4 σημεία εφαρμογής συνδετήρα εμπρός, πίσω και στα πλάγια (ρυθμιζόμενου, ή τύπου σύρματος)
- Με αντιολισθητική επιφάνεια πάνω ΚΑΙ κάτω για να μην γλιστράνε μεταξύ τους
- Πυροσφραγίζονται πολύ εύκολα και η σφραγίδα ΔΕΝ μπορεί να παραποιηθεί
- Τρυπήστε σε όσα σημεία θέλετε και εφαρμόστε τάπες εισόδου ή αερισμού στις πλευρές.

ΤΟ ΚΑΠΑΚΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΛΑΓΕΣ ΤΟΥ ref...

Τα καπάκια διατίθενται σε πολλές παραλλαγές, επιλέξτε αυτή που ταιριάζει σε εσάς και τις μελισσές σας!

- Διαθέτουν θυρίδες αερισμού με πόρτες για να τις κλίνετε ή ανοίγετε κατά βούληση
- Με οδοντωτή επιφάνεια για σταθεροποίηση της επάνω κυψέλης κατά τη μεταφορά
- Κεκλιμένη πάνω επιφάνεια στο καπάκι ώστε να μην κρατάει λάσπες και νερά

Με 4 θύρες αερισμού ref. AN2604V

Με 4 θύρες αερισμού + θύρα τροφοδοσίας ref. AN2604V1F

(* όπου x = χρώμα επιλογής από τα εξής χρώματα 1) Β=Μπλε, 2) W=Άσπρο, 3) GN=Πράσινο, 4) GY=Γκρι, και 5) Y=Κίτρινο)

ANEL - Ε. Ε. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. Μελισσοκομικά Εφόδια και Μηχανήματα για Επαγγελματίες & Ερασιτέχνες
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Οδός 45ης αρ. 6, ΒΙΟ.ΠΑ. 13341 ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΑ (Αττική οδός: Έξοδος αρ. 5) ΑΤΤΙΚΗ
Τηλ. & Fax: 210 2771180 & 210 2771101 & 210 2483870 • WEB SITE: www.anel.gr • E-MAIL: info@anel.gr • sales@anel.gr • support@anel.gr
ΝΕΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: 17οΧΛΜ Θεσσαλονίκης - Ν. Μουδανιών 57001 Θέρμη - Νέο Ρύσιο (500μ. πριν τη γέφυρα του Ρυτίου, στο δεξί σας χέρι - πριν τα έπιπλα Τσιμαχίδης)

Liu XD, et al. Zhen Ci Yan Jiu. 2008.

Authors Liu XD1, Zhang JL, Zheng HG, Liu FY, Chen Y.

Author information • Department of Arthropathy, Zhejiang Provincial Hospital of Integrated Chinese and Western Medicine, Hangzhou 310003, China. liuxide2001@sohu.com

Citation Zhen Ci Yan Jiu. 2008 Jun;33(3):197-200.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΥΧΑΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΜΕ ΤΣΙΜΠΗΜΑΤΑ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Να παρατηρήσουμε την κλινική δράση του τσιμπήματος με δηλητήριο μέλισσας στη θεραπεία για την αντιμετώπιση της ρευματοειδούς αρθρίτιδας (RA).

ΜΕΘΟΔΟΙ

Εκατό ασθενείς RA χωρίστηκαν τυχαία σε δύο ομάδες μία ομάδα φαρμάκων (ομάδα ελέγχου) και μία ομάδα με δηλητήριο μέλισσας με 50 περιπτώσεις σε κάθε μία. Οι ασθενείς της ομάδας ελέγχου υποβλήθηκαν σε θεραπεία με χορήγηση Methotrexate από το στόμα (MTX, 7.5 mg/w), Sulfasalazine, Meloxicam (0.5 g, t.i.d.) (Mobic, 7.5 mg, b.i.d.) και εκείνων των ομάδας με το δηλητήριο των μελισσών έλαβαν θεραπεία με τσιμπήματα μέλισσας στα Ashi-σημεία και τα προαναφερθέντα φάρμακα. Ashi σημεία επιλέχθηκαν σύμφωνα με τη θέση της Ρευματοειδούς Αρθρίτιδας (RA) και χρησιμοποιήθηκαν ως τα κύρια σημεία βελονισμού, πλαισιωμένα και από άλλα σημεία βελονισμού σύμφωνα με την διαφοροποίηση του συνδρόμου στον κάθε ασθενή. Η θεραπεία χορηγήθηκε μία φορά κάθε δεύτερη ημέρα και όλες οι θεραπείες διήρκεσαν 3 μήνες.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σε σύγκριση με πριν από την θεραπεία τα επίπεδα οίδημάτων των αρθρώσεων, τη δραστηριότητα της άρθρωσης, τον πόνο και τον πόνο πιέζοντας το ση-

μείο, τον αριθμό οίδημάτων, τον έλεγχο της δύναμης, περπάτημα διάρκειας 15 m, τη διάρκεια πρωινής δυσκαμψίας στην ομάδα με δηλητήριο μελισσών και η ομάδα φαρμακευτικής αγωγής βελτιώθηκε σημαντικά ($P < 0.05$, 0.01). Η σύγκριση μεταξύ των δύο ομάδων έδειξε ότι μετά τη θεραπεία, τα αποτελέσματα για: το οίδημα των αρθρώσεων, πόνος και πόνος μέσω πίεσης, πόνος στις αρθρώσεις, αριθμός οίδημάτων και διάρκεια πρωινής δυσκαμψίας, καθώς και οι δόσεις του χορηγούμενου MTX και Mobic στην ομάδα με δηλητήριο μελισσών ήταν όλα σημαντικά χαμηλότερα από αυτά της ομάδας φαρμάκων ($P < 0.05$, 0.01), ενώ η δύναμη στη κίνηση στην ομάδα με το δηλητήριο ήταν σημαντικά υψηλότερη από εκείνη στην ομάδα φαρμάκων ($P < 0.05$). Επιπλέον, τα ποσοστά υποτροπής στην ομάδα με το δηλητήριο μελισσών ήταν προφανώς χαμηλότερα από εκείνα της ομάδας φαρμάκων ($P < 0.05$; 12% vs 32%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Συνδυασμένη εφαρμογή θεραπείας με δηλητήριο μελισσών και φαρμάκων είναι ανώτερη από την απλή χορήγηση φαρμάκων για την ανακούφιση από τη ρευματοειδή αρθρίτιδα (RA), και όταν χρησιμοποιείται θεραπεία με δηλητήριο μελισσών, οι συνήθεις δόσεις των δυτικών φαρμάκων μπορεί να μειωθούν και τα ποσοστά υποτροπής πέφτουν χαμηλότερα.

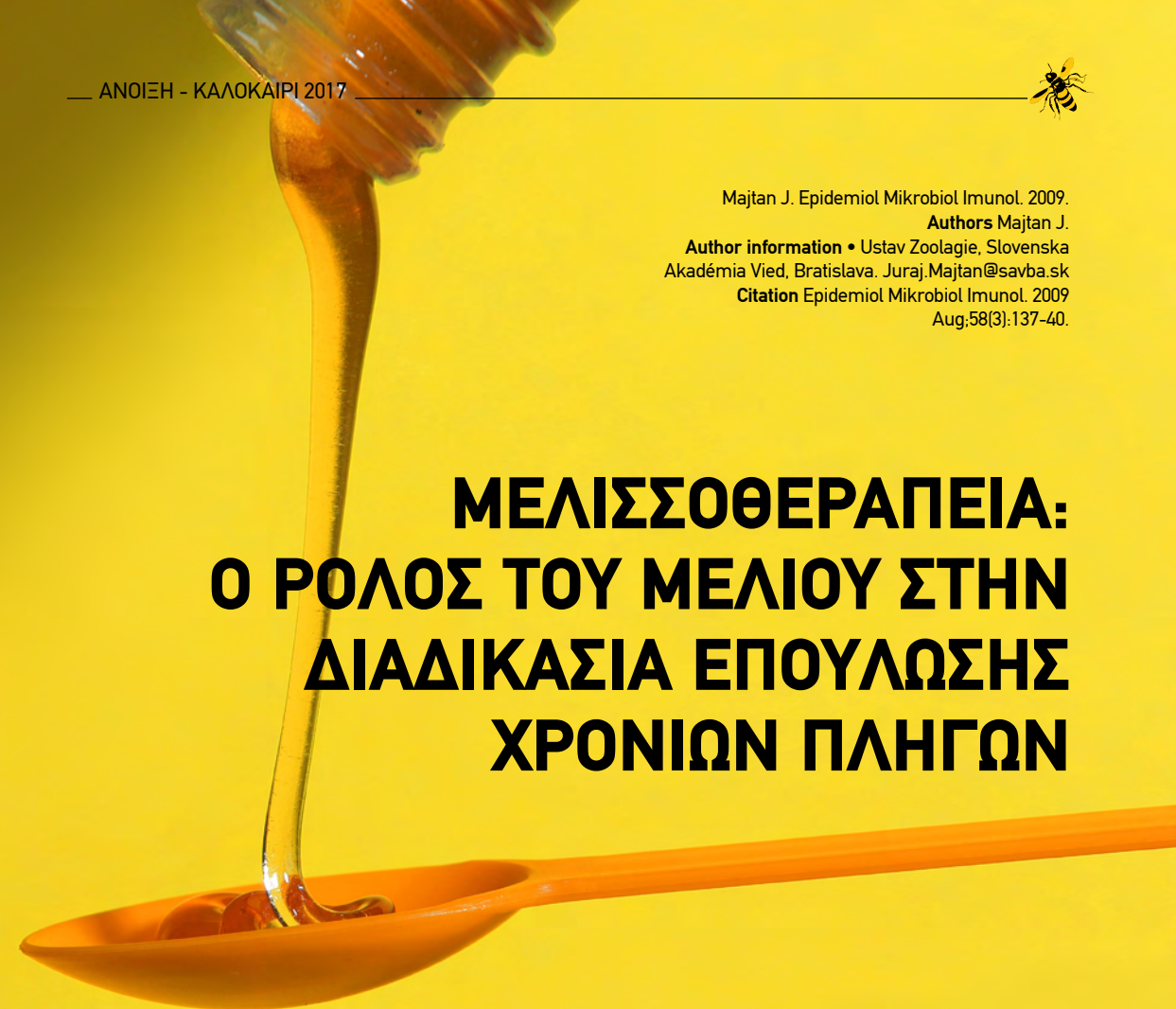
Majtan J. Epidemiol Mikrobiol Imunol. 2009.

Authors Majtan J.

Author information • Ustav Zoolagie, Slovenska Akadémia Vied, Bratislava. Juraj.Majtan@savba.sk

Citation Epidemiol Mikrobiol Imunol. 2009 Aug;58(3):137-40.

ΜΕΛΙΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΟΥΛΩΣΗΣ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΛΗΓΩΝ

Με αύξηση της συχνότητας, η σύγχρονη ιατρική κατευθύνει την προσοχή σε φυσικά προϊόντα και βιολογικές μεθόδους θεραπείας και της χρήσης τους στην κλινική πράξη. Το μέλι καθώς και τα άλλα προϊόντα της μέλισσας (η πρόπολη, ο βασιλικός πολτός και το δηλητήριο) έχουν ήδη βρει εφαρμογή και έχουν χρησιμοποιηθεί στην ιατρική όχι μόνο ως διεγερτικό του ανοσοποιητικού συστήματος, αλλά και υποστηρικτικά στη χρόνια επούλωση των πληγών.

Τα κύρια επιχειρήματα για την εφαρμογή της μελισσοθεραπείας είναι το χαμηλό κόστος σε σύγκριση με

τις συμβατικές θεραπείες και το γεγονός ότι το μέλι έχει αποδειχθεί αποτελεσματικό κατά των ανθεκτικών ενδοοργανισμικών παθογόνων οργανισμών. Εκτός από τα αντιμικροβιακά χαρακτηριστικά του, που δεν συνδέονται με κίνδυνο μικροβιακής ανθεκτικότητας, το μέλι έχει αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες. Ελεγχόμενες κλινικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι το μέλι είναι αποτελεσματικό στην επούλωση χρόνιων πληγών και έδωσαν αφορμή για φαρμακευτικό μέλι. Παρ' όλα αυτά, η περαιτέρω έρευνα είναι απαραίτητη για να επιβεβαιωθεί η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια του μελιού στην κλινική πράξη.

Oncol Rep. 2015 Jan 28

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΕΜΦΑΝΙΖΕΙ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Το δηλητήριο της μέλισσας διαθέτει αντικαρκινικές και αντιικές ιδιότητες με διαφορεική αναστολή της έκφρασης του HPV E6 και E7 σε κυτταρικές σειρές καρκίνου του τραχήλου.

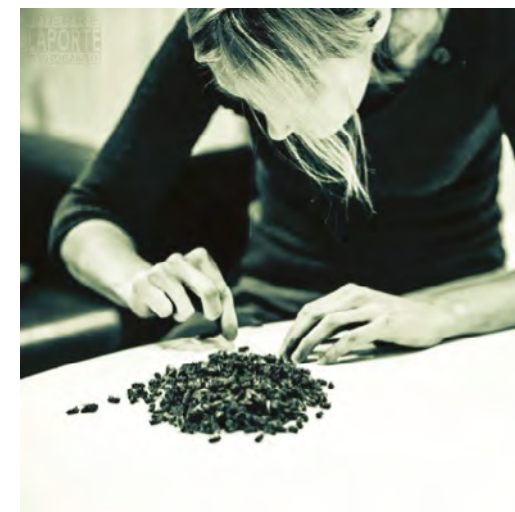
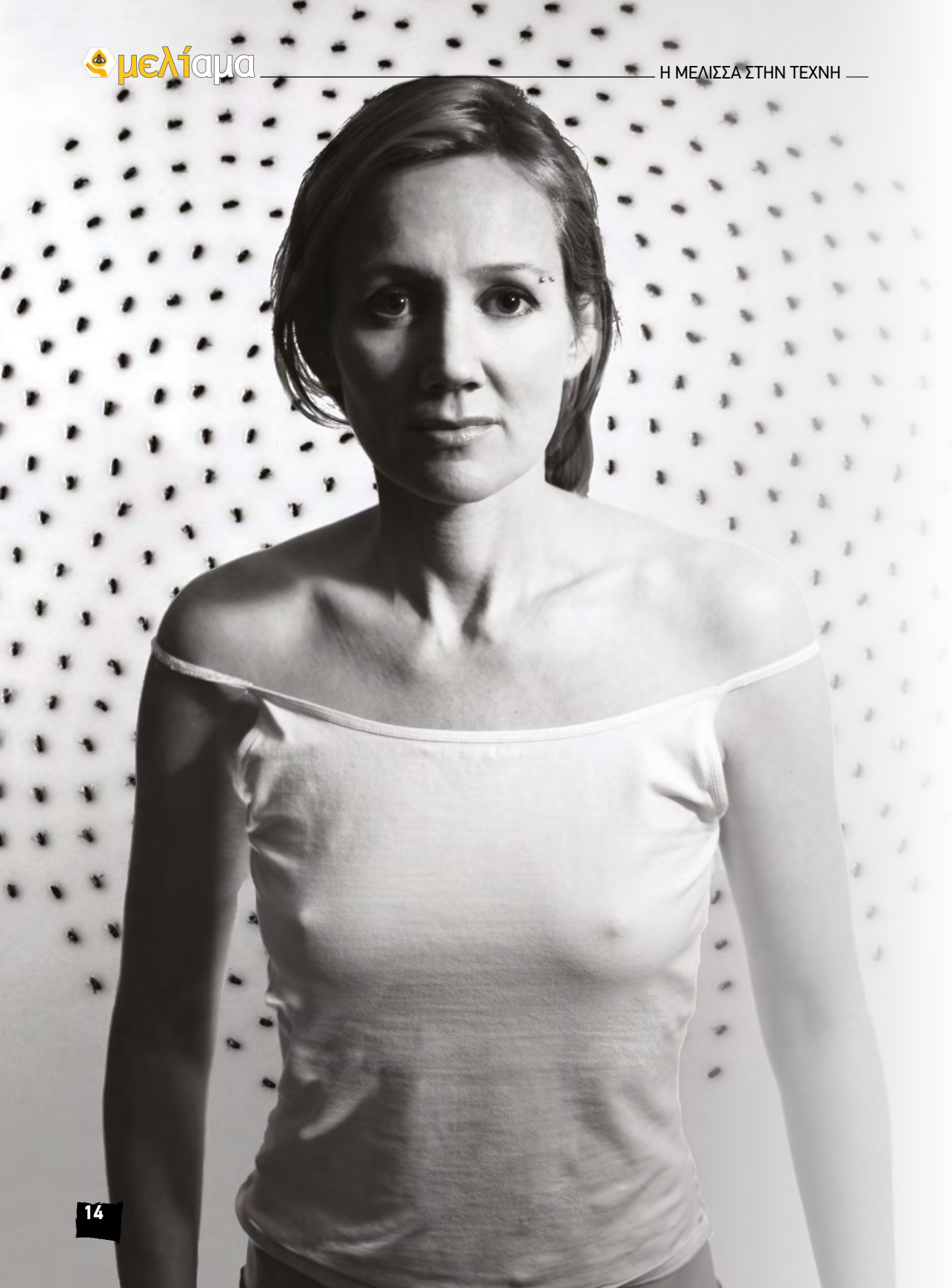
Η θεραπεία με δηλητήριο της μέλισσας (BV) είναι ένα είδος θεραπείας στην εναλλακτική ιατρική που χρησιμοποιείται για τη θεραπεία διαφόρων ασθενειών κυρίως στην ασιατική ιατρική. Οι μηχανισμοί που βρίσκονται πίσω από τα αποτελέσματα του BV παραμένουν ελάχιστα κατανοητοί.

Στην παρούσα μελέτη, αξιολογήσαμε την αντιική δράση του BV σε τραχηλικές κυτταρικές γραμμές καρκινώματος (CaSki, HeLa, C33A και TC-1). Θεραπείες με δηλητήριο της μέλισσας (BV) είχαν ως αποτέλεσμα μια πιο σημαντική κυτταρική καταστολή ανάπτυξης σε 16-μολυσμένα με HPV κύτταρα (CaSki) και σε μικρότερη καταστολή σε 18-μολυσμένα με HPV κύτταρα (HeLa). Ωστόσο, μικρότερη καταστολή παρατηρήθηκε σε HPV-αρνητικό C33A κυττάρων. Σε 10 μ g/ml BV κατεργασμένων CaSki κυττάρων, τα επίπεδα mRNA έκφρασης και τα επίπεδα πρωτεϊνών HPV 16 E6 και E7 ήταν σημαντικά μειωμένα με το BV, ενώ τα επίπεδα

mRNA έκφρασης HPV18 E6 και E7 δεν μεταβλήθηκαν σημαντικά με τα 10 μ g / ml BV-επεξεργασμένων HeLa κυττάρων.

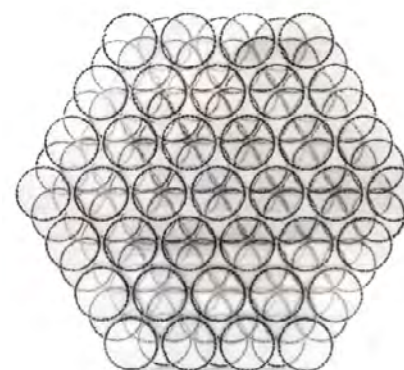
Οι αντικαρκινικές ιδιότητες του BV ήταν σύμφωνες με τα in vitro δεδομένα, περιορίζοντας την ανάπτυξη του όγκου in vivo και ήταν πολύ πιο αποτελεσματικό στην καταστολή της ανάπτυξης του όγκου. Επιπλέον, τα επίπεδα του mRNA και της πρωτεϊνικής έκφρασης του HPV 16 E6 και E7 μειώθηκαν με το BV σε TC-1 όγκους. Αυτά τα ευρήματα απέδειξαν την αντιική δράση του BV σε HPV-μολυσμένα με τον καρκίνο του τραχήλου κύτταρα και τα αντικαρκινικά του αποτελέσματα στο HPV16 E6 / E7-εκφραζόμενα σε όγκους TC-1.

Συλλογικά, το BV διαδραματίζει ένα διαφορετικό ρόλο στην καταστολή των HPV16 μολυσμένων κυττάρων (CaSki cells) και των HPV 18 μολυσμένων κυττάρων (HeLa cells) με τη προς τα κάτω ρύθμιση της E6 / E7 πρωτεΐνης του HPV16 / 18.

SARAH HATTON

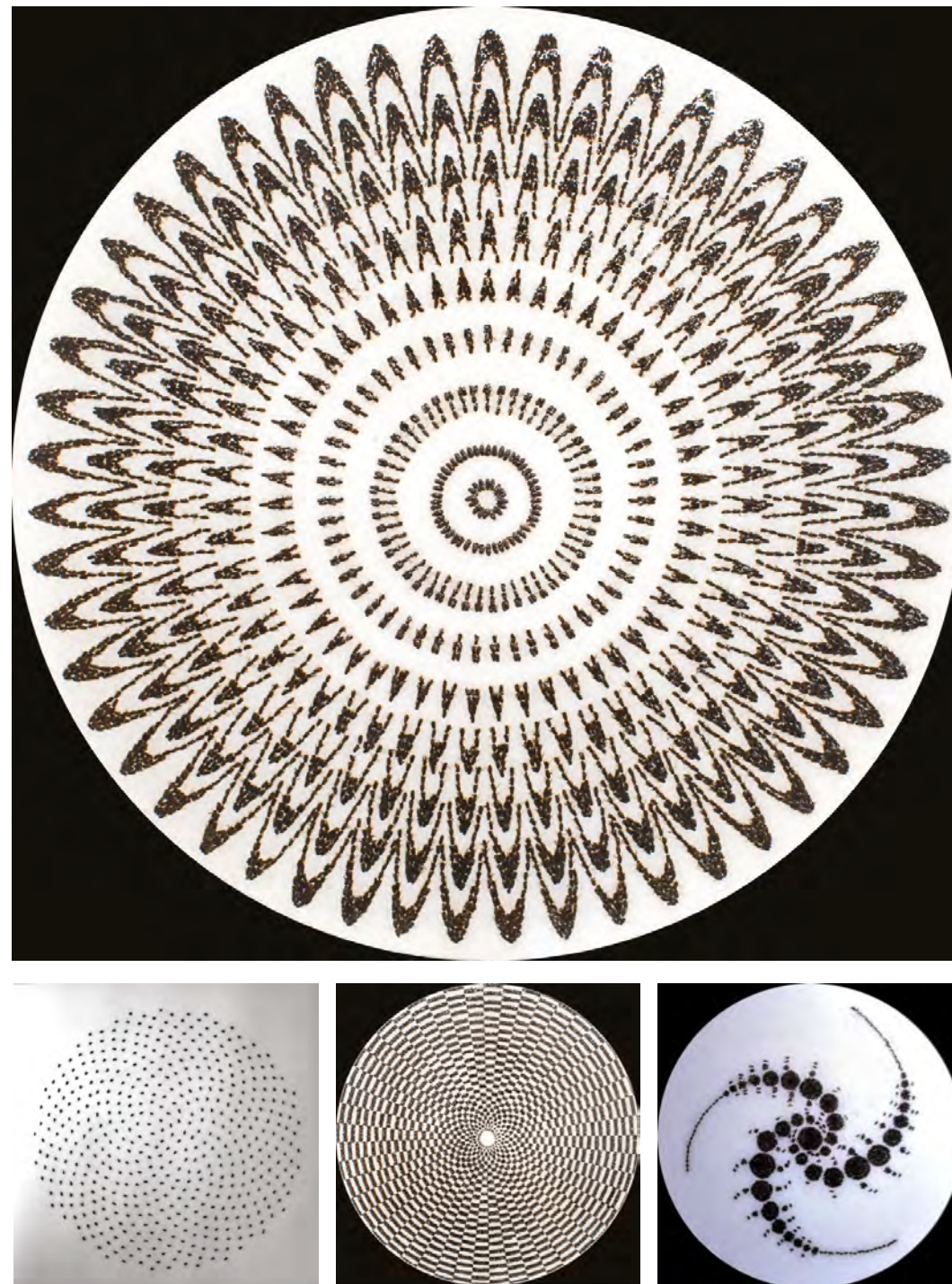
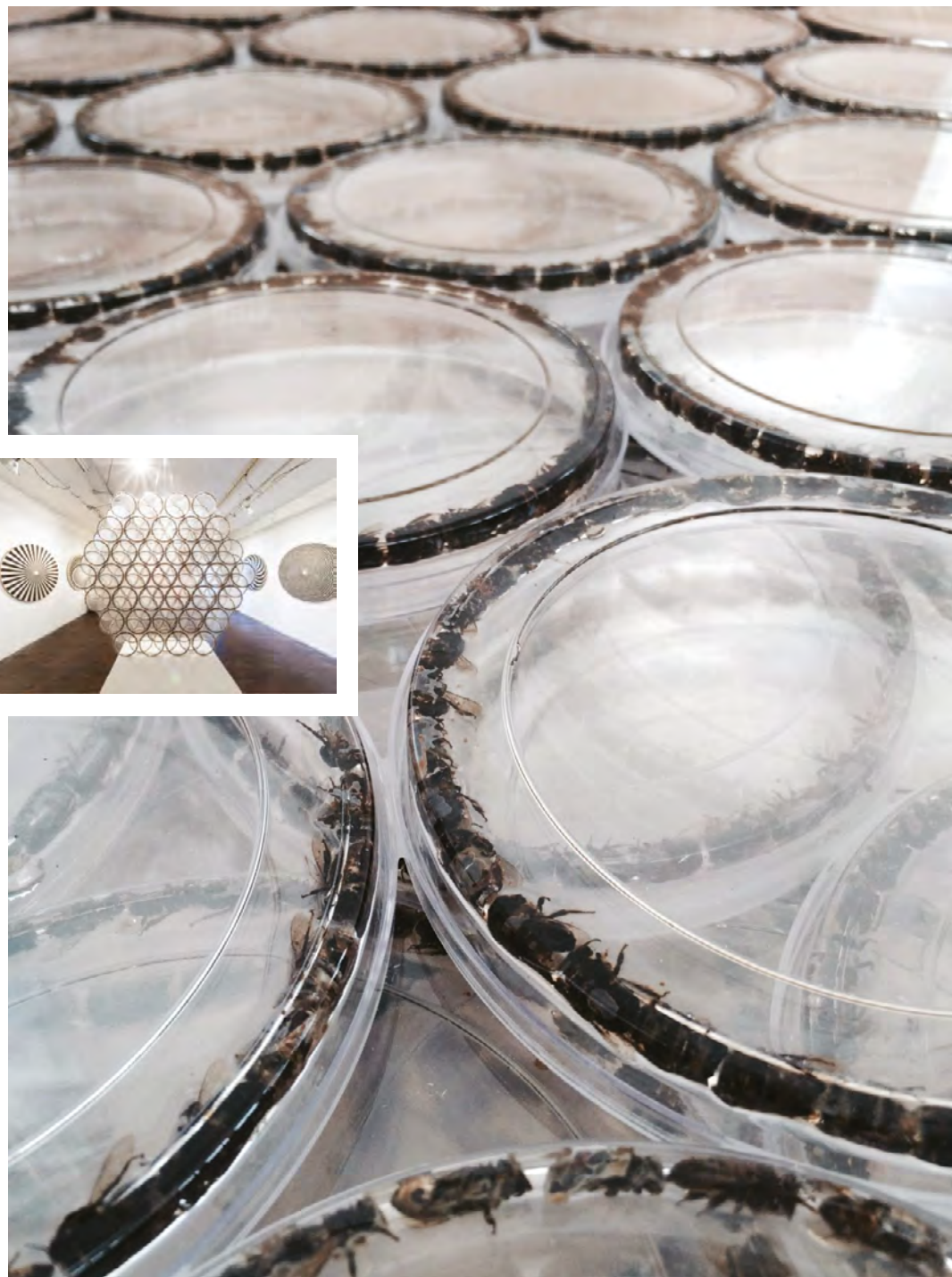
Σύγχρονη εικαστική καλλιτέχνηδα καναδικής καταγωγής. Η Sarah Hatton γεννήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, και μεγάλωσε στα Μπαρμπάντος και τον Καναδά.

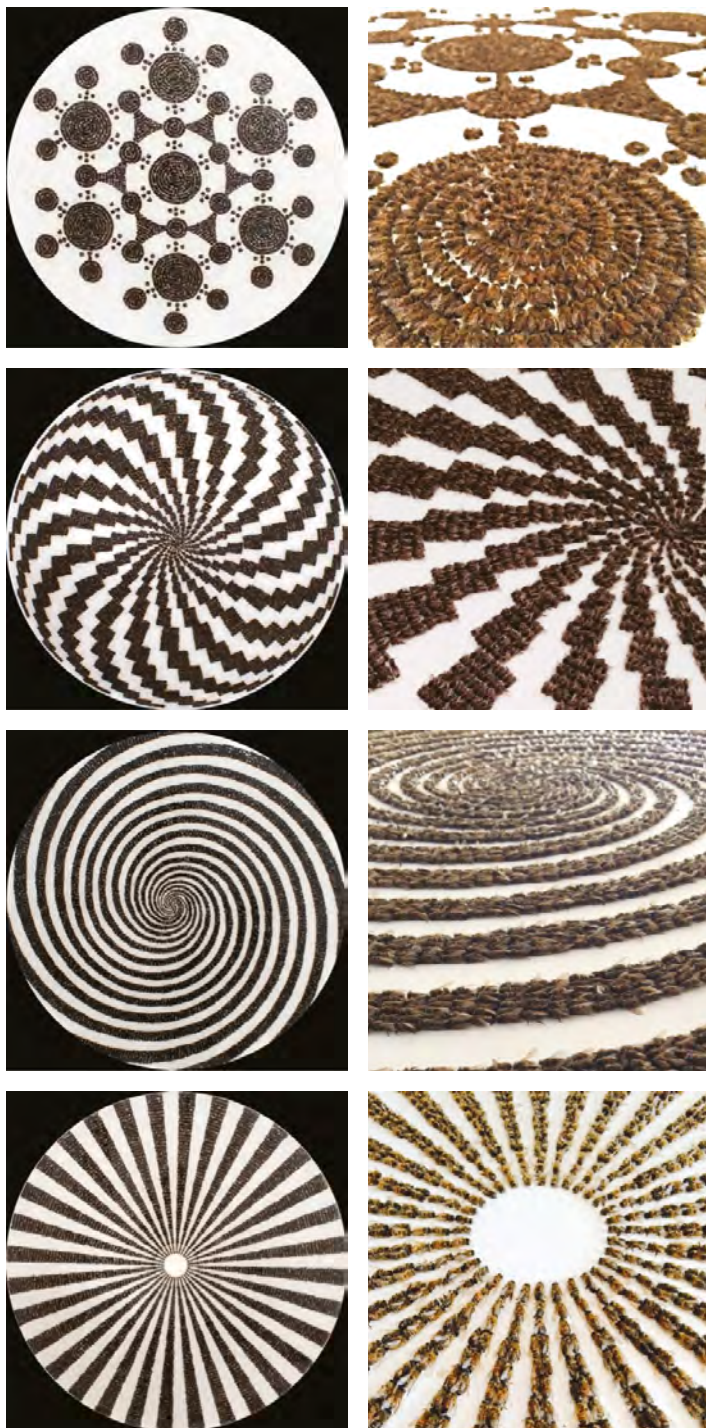

Έλαβε το BFA της από το Queens University και το MFA της από το Calgary University, και είναι κάτοχος πολλών βραβείων τέχνης και ακαδημαϊκών.

Το βαθύ της ενδιαφέρον στην ανθρώπινη φύση, τη θνησιμότητα, τα πρότυπα, και η ακόρεστη περιέργειά της για το φυσικό κόσμο βρίσκονται σε όλες τις ζωγραφιές της και στο έργο της γενικότερα. Το «Έργα Μελισσών», φτιαγμένο από χιλιάδες νεκρές μέλισσες, έλαβε διεθνή αναγνώριση, εξισορροπώντας την τέχνη με τη συνηγορία, και κερδίζοντας το καλλιτεχνικό βραβείο Emerging RBC το 2014.

Η Hatton ζει και εργάζεται στην Chelsea του Quebec, μια από τις πιο δημιουργικές και φιλικές προς το περιβάλλον κοινότητες του Καναδά.

BEE WORKS

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΑΣ

Η σχέση μεταξύ νεονικοτινοειδών φυτοφαρμάκων και της παγκόσμιας μείωσης του πληθυσμού των μελισσών είναι μια κρίση που δεν μπορεί να αγνοηθεί.

Έχω κατατάξει χιλιάδες νεκρές μέλισσες σε μαθηματικά μοτίβα συμβολικά συνδεδεμένα με μονοκαλλιέργειες, όπως είναι η σπείρα Fibonacci που έχει βρεθεί στο κεφάλι σπόρων του ηλίανθου.

Ο θεατής βιώνει τον ίλιγγο αυτού του άψυχου σμήνους, μια συγκλονιστική οπτική ψευδαίσθηση που θυμίζει την απώλεια της ικανότητας των μελισσών να πλοηγούνται λόγω των τοξινών που βρίσκονται εγκλωβισμένες ακόμα και μέσα στην ίδια τους την τροφή.

Wish bars

WITH HONEY

100% Φυσικό Προϊόν

Μέλι: Το θαυματουργό!

Από την αρχαιότητα θεωρείται μια μακροβιοτική τροφή με εξαιρετικές θρεπτικές & θεραπευτικές ιδιότητες.

- Εφοδιάζει το σώμα με ενέργεια, καθώς αποτελεί πηγή απλών & σύνθετων υδατανθράκων
- Συντελεί στην καλή λειτουργία του εντέρου αφού θεωρείται ένα από τα καλύτερα φυσικά, ελαφρά καθαρτικά
- Έχει αντιοξειδωτικά χαρακτηριστικά
- Ενισχύει και τονώνει τα νεφρά
- Βοηθάει στην καλή λειτουργία της καρδιάς

Με Μέλι, Ξηρούς Καρπούς & Αποξηραμένα Φρούτα σε 7 ξεχωριστές γεύσεις.

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΣΕ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ & ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ATCARE ΕΠΕ - ΑΘΗΝΑ • 210 5783080 • www.wish-bars.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ
PRODUCT OF GREECE

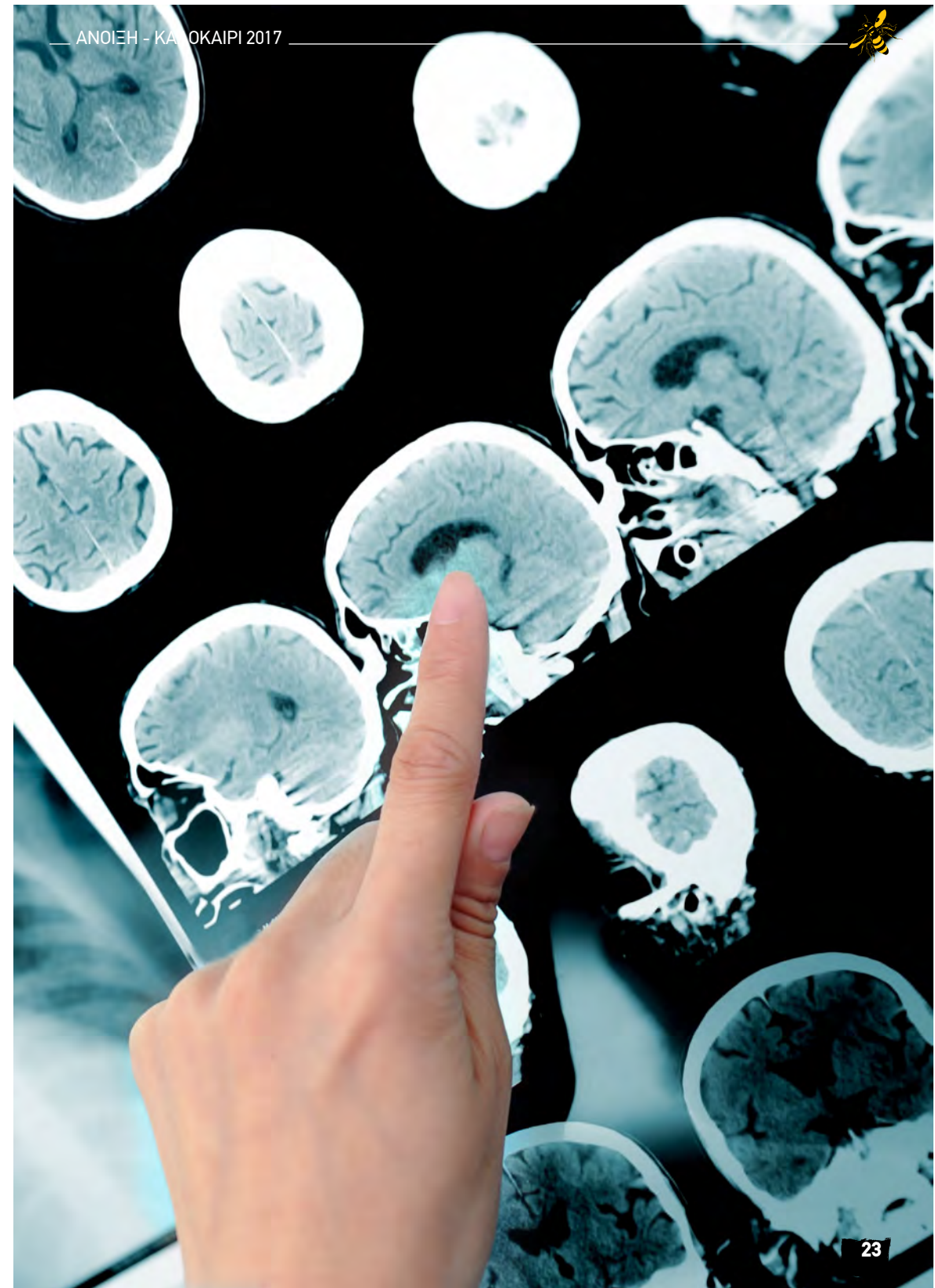
Suzette I. Helal1*, Ahmad Hegazi2, Khaled Al-Menabbawy3 1National Research Center – Research on Children with Special Needs Department, Giza, Egypt; 2National Research Center – Child Health, Cairo, Egypt; 3National Research Center – Microbiology and Immunology, Cairo Egypt

Η ΜΕΛΙΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΑΙΖΕΙ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ

Αν και η μελισσοθεραπεία δεν οδηγεί σε απόλυτη ίαση για το MS, μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί για να ελαχιστοποιήσει τα κλινικά συμπτώματα της σκλήρυνσης κατά πλάκας, και μπορεί να συμπεριληφθεί μεταξύ των προγραμμάτων της θεραπείας για MS.

Η σκλήρυνση κατά πλάκας (MS) είναι μια φλεγμονώδης νόσος στην οποία τα οι λιπαρές θήκες της μυελίνης γύρω από τους άξονες του εγκεφάλου και του νωτιαίου μυελού έχουν υποστεί βλάβη, οδηγώντας σε απομυελίνωση και σχηματισμό ουλών, καθώς και σε ένα ευρύ φάσμα ενδείξεων και συμπτωμάτων [1]. Το MS είναι ένα σημαντικό πρόβλημα τόσο για τους ανθρώπους με τη νόσο όσο και για την κοινωνία. Δεν υπάρχει θεραπεία, και την ανακούφιση των συμπτωμάτων απαιτείται ένας ακρογωνιαίος λίθος φροντίδας. Υπερβολική κόπωση που περιορίζει σοβαρά δραστηριότητα βιώνεται από τουλάχιστον τα δύο τρίτα των εκτιμώμενων 60.000 ατόμων με σκλήρυνση κατά πλάκας στο Ηνωμένο Βασίλειο [2]. Δεν υπάρχει καμία γνωστή θεραπεία για τη σκλήρυνση κατά πλάκας. Θεραπείες προσπαθούν να επιστρέψουν τη φυσιολογική λειτουργία μετά από μια επίθεση, να αποτρέψουν νέες επιθέσεις και να προλάβουν τυχόν αναπηρία [3]. Φάρμακα για το MS μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις ή να γίνουν κακώς ανεκτά, και πολλοί άνθρωποι στρέφονται σε εναλλακτικές θεραπείες, παρά την έλλειψη υποστήριξης επιστημονικών μελετών. Η πρόγνωση είναι δύσκολο να προβλεφθεί αυτό εξαρτάται από τον υπότυπο της νόσου, τα μεμονωμένα χαρακτηριστικά της νόσου, τα αρχικά συμπτώματα και ο βαθμός αναπηρίας

που ο ασθενής έχει όσο περνάει ο χρόνος [4, 5]. Οι πρωταρχικοί στόχοι της θεραπείας επιστρέφουν τη φυσιολογική λειτουργία του οργανισμού μετά από μια επίθεση, την πρόληψη νέων επιθέσεων, καθώς και την πρόληψη της αναπηρίας [6]. Μελισσοθεραπεία είναι η ιατρική χρήση των προϊόντων της μέλισσας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση του μελιού, της γύρης, το ψωμί της μέλισσας, πρόπολη, βασιλικό πολτό, arilarnil και το δηλητήριο της μέλισσας. Οι περισσότεροι ισχυρισμοί της Μελισσοθεραπείας δεν έχουν αποδειχθεί με επιστημονικά πρότυπα τεκμηριωμένα από την Ιατρική και θεωρούνται ανέκδοτα της φύσης. Η θεραπεία με το δηλητήριο μέλισσας είναι μια εναλλακτική μορφή θεραπείας. Η θεραπεία με το δηλητήριο είναι το μέρος της Μελισσοθεραπείας που χρησιμοποιεί το δηλητήριο της μέλισσας στην αντιμετώπιση συνθηκών υγείας. Ωστόσο, το δηλητήριο των μελισσών είναι ένα σύνθετο μίγμα μιας ποικιλίας πεπτιδίων και πρωτεϊνών, μερικά από τα οποία έχουν ισχυρή νευροτοξική και ανοσογόνα επίδραση [7]. Έχει χρησιμοποιηθεί από τους αρχαίους χρόνους για τη θεραπεία της αρθρίτιδας, ρευματισμών, πόνους στην πλάτη, ασθένειες του δέρματος και στη σύγχρονη εποχή ως εναλλακτική θεραπεία για την αντιμετώπιση αυτοάνοσων νόσων, της νόσου του Lyme και του συνδρόμου χρόνιας

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Βαθμολογίες καταγεγραμμένων σημείων ανά δίμηνο (1-12), για ασθενείς του γκρουπ (I).

ΜΗΝΕΣ	2 ΜΗΝΕΣ	4 ΜΗΝΕΣ	6 ΜΗΝΕΣ	8 ΜΗΝΕΣ	10 ΜΗΝΕΣ	12 ΜΗΝΕΣ
Γενική κατάσταση	4.87 ± 0.440	4.57 ± 0.278	3.87 ± 0.398	3.71 ± 0.267	2.85 ± 0.243	2.37 ± 0.182
Κατάθλιψη	3.50 ± 0.707	3.62 ± 0.625	3.37 ± 0.652	3.00 ± 0.534	2.62 ± 0.323	1.75 ± 0.25
Κόπωση	3.75 ± 0.647	3.37 ± 0.595	3.62 ± 0.893	4.25 ± 0.883	2.87 ± 0.665	2.75 ± 0.311
Ύπνος	3.75 ± 0.490	3.37 ± 0.679	2.50 ± 0.327	2.37 ± 0.323	1.75 ± 0.25	1.37 ± 0.182
Ανοχή ζέστης	3.75 ± 0.725	3.37 ± 0.818	2.50 ± 0.590	2.37 ± 0.534	1.75 ± 0.462	1.37 ± 0.365
Συγκέντρωση	2.12 ± 0.479	2.00 ± 0.534	1.87 ± 0.398	1.50 ± 0.267	1.25 ± 0.163	1.25 ± 0.163
Μνήμη	2.12 ± 0.350	2.00 ± 0.462	1.75 ± 0.365	1.50 ± 0.188	1.62 ± 0.182	1.50 ± 0.188
Ακαμψία	2.50 ± 0.50	2.50 ± 0.654	3.00 ± 0.731	2.25 ± 0.411	2.12 ± 0.479	1.62 ± 0.323
Σπασμοί	2.37 ± 0.595	1.87 ± 0.610	2.50 ± 0.462	1.75 ± 0.313	2.50 ± 0.707	1.87 ± 0.398
Τρέμουλα	2.37 ± 0.32	2.50 ± 0.654	2.75 ± 0.674	2.25 ± 0.453	2.37 ± 0.679	2.01 ± 0.15
Πονοκέφαλοι	1.87 ± 0.639	2.62 ± 0.625	2.12 ± 0.398	1.62 ± 0.263	1.75 ± 0.313	1.37 ± 0.263
Όραση	2.50 ± 0.566	2.50 ± 0.566	2.25 ± 0.490	1.87 ± 0.440	1.87 ± 0.398	1.75 ± 0.313
Ομιλία	1.62 ± 0.263	1.62 ± 0.263	1.87 ± 0.295	1.50 ± 0.267	1.50 ± 0.267	1.37 ± 0.182
Κατάποση	1.37 ± 0.263	1.37 ± 0.182	1.37 ± 0.182	1.12 ± 0.125	1.25 ± 0.163	1.12 ± 0.125
Μούδιασμα	2.62 ± 0.375	2.62 ± 0.375	2.25 ± 0.453	1.87 ± 0.295	1.62 ± 0.375	1.25 ± 0.163
Σταθερότητα	4.62 ± 0.800	3.87 ± 0.685	3.00 ± 0.843	2.50 ± 0.707	1.87 ± 0.692	1.50 ± 0.834
Περπάτημα	4.37 ± 0.595	4.37 ± 0.595	4.50 ± 0.707	4.25 ± 0.75	3.87 ± 0.742	2.87 ± 0.639
Συντονισμός χεριών	2.62 ± 0.532	2.62 ± 0.460	1.87 ± 0.226	1.75 ± 0.25	1.50 ± 0.188	1.37 ± 0.182
Γραφή	2.62 ± 0.679	2.87 ± 0.789	2.12 ± 0.548	1.87 ± 0.479	1.75 ± 0.365	1.62 ± 0.263
Ουροδόχος & Έντερο	4.12 ± 0.580	4.12 ± 0.580	3.50 ± 0.597	3.25 ± 0.526	2.37 ± 0.323	2.12 ± 0.226

κόπωσης [8, 9]. Μερικές μελέτες έδειξαν ευεργετικά αποτελέσματα του δηλητηρίου των μελισσών στην μεταεργητική νευραλγία [10], τη γρίπη των χοίρων [11], την ινομυαλγία και τη σκλήρυνση κατά πλάκας [12]. Δεν υπάρχει καμία συγκεκριμένη τεχνική για τη χορήγηση του δηλητηρίου της μέλισσας. Έτσι, αυτή η μελέτη είχε ως στόχο να αξιολογήσει το ρόλο της Μελισσοθεραπείας (δηλητήριο της μέλισσας, μέλι, γύρη, βασιλικός πολτός και η πρόπολη) ανάμεσα σε περιπτώσεις με ΣΚΠ.

Υλικά και μέθοδοι: Αυτή η μελέτη διεξήχθη σε πενήντα ασθενείς που είχαν επιβεβαιωμένο MS. Η διάγνωση επιβεβαιώθηκε κατόπιν κλινικών εξετάσεων και ακτινολογικών μελετών [13, 14]. Δώδεκα άνδρες και τριάντα οκτώ γυναίκες, οι ηλικίες τους κυμαίνονταν μεταξύ 26-71 ετών, με μέσο όρο 38,7 ± 4,8, δύο, από εκείνους παρακολουθούνταν στα εξωτερικά ιατρεία Νευρολογίας του Εθνικού Κέντρου Ερευνών, Dokki, στην Αίγυπτο, κατά τη διάρκεια

μιας περιόδου τριών χρόνια από το Σεπτέμβριο του 2008 έως τον Απρίλιο του 2011. Όλες οι περιπτώσεις υποβλήθηκαν σε πλήρη κλινικό και νευρολογικό ιστορικό έλεγχο καθώς και την εξέταση για να επιβεβαιωθεί η διάγνωση. Υπήρξαν 32 περιπτώσεις με τετραπληγία, (8 άνδρες και 24 γυναίκες) και 18 περιπτώσεις με πάρεση των κάτω άκρων (4 άνδρες και 14 γυναίκες). Όλες οι περιπτώσεις ήταν υπό την τακτική τους θεραπεία είτε με κορτικοστεροειδή, ή με ιντερφερόνη. Οι περιπτώσεις αυτές χωρίστηκαν σε δύο κύριες ομάδες, κάθε ομάδα αποτελούνταν από 25 περιπτώσεις (6 άνδρες και 19 γυναίκες), η ομάδα I έλαβε μέλι, γύρη, βασιλικό πολτό και πρόπολη και υποβλήθηκε σε θεραπεία με τσιμπήματα μέλισσας 3 φορές την εβδομάδα, για 12 μήνες, - «αφού έγινε δοκιμή ευαισθησίας» - ξεκίνησε από ένα τσίμπημα στη συνέχεια σταδιακά αυξήθηκε μέχρι τα 25 τσιμπήματα ανά συνεδρία παράλληλα με την ιατρική τους θεραπεία, ενώ η ομάδα II παρέ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Βαθμολογίες καταγεγραμμένων σημείων ανά δίμηνο (1-12), για ασθενείς του γκρουπ (II).

ΜΗΝΕΣ	2 ΜΗΝΕΣ	4 ΜΗΝΕΣ	6 ΜΗΝΕΣ	8 ΜΗΝΕΣ	10 ΜΗΝΕΣ	12 ΜΗΝΕΣ
Γενική κατάσταση	3.73 ± 0.5	3.49 ± 0.26	3.17 ± 0.23	3.01 ± 0.22	2.83 ± 0.13	2.8 ± 0.12
Κατάθλιψη	3.62 ± 0.24	3.6 ± 0.35	3.29 ± 0.12	3.05 ± 0.72	2.76 ± 0.45	2.45 ± 0.33
Κόπωση	3.24 ± 0.6	3.25 ± 0.35	3.24 ± 0.38	3.28 ± 0.28	2.95 ± 0.85	2.85 ± 0.35
Ύπνος	3.4 ± 0.58	3.39 ± 0.46	3.07 ± 0.12	2.8 ± 0.62	2.35 ± 0.25	2.07 ± 0.12
Ανοχή ζέστης	3.5 ± 0.75	3.39 ± 0.16	3.06 ± 0.590	2.73 ± 0.63	2.5 ± 0.42	2.37 ± 0.365
Συγκέντρωση	2.1 ± 0.45	2.06 ± 0.32	1.93 ± 0.66	1.67 ± 0.21	1.53 ± 0.62	1.38 ± 0.22
Μνήμη	2.3 ± 0.35	2.13 ± 0.27	2.05 ± 0.05	1.92 ± 0.27	1.82 ± 0.15	1.72 ± 0.13
Ακαμψία	2.48 ± 0.52	2.39 ± 0.52	2.17 ± 0.33	2.06 ± 0.18	1.92 ± 0.72	1.84 ± 0.23
Σπασμοί	2.4 ± 0.58	2.26 ± 0.19	2.19 ± 0.25	2.03 ± 0.18	1.89 ± 0.09	1.74 ± 0.398
Τρέμουλα	2.36 ± 0.43	2.3 ± 0.52	2.28 ± 0.45	2.2 ± 0.32	2.17 ± 0.66	2.12 ± 0.718
Πονοκέφαλοι	1.86 ± 0.19	1.72 ± 0.23	1.66 ± 0.32	1.59 ± 0.28	1.49 ± 0.19	1.42 ± 0.23
Όραση	2.48 ± 0.36	2.39 ± 0.34	2.31 ± 0.09	2.27 ± 0.62	2.13 ± 0.18	2.01 ± 0.13
Ομιλία	1.59 ± 0.63	1.55 ± 0.17	1.49 ± 0.24	1.44 ± 0.15	1.4 ± 0.28	1.37 ± 0.08
Κατάποση	1.45 ± 0.21	1.41 ± 0.22	1.38 ± 0.42	1.32 ± 0.19	1.29 ± 0.33	1.26 ± 0.25
Μούδιασμα	2.5 ± 0.5	2.42 ± 0.34	2.23 ± 0.66	2.07 ± 0.35	1.91 ± 0.07	1.72 ± 0.12
Σταθερότητα	3.49 ± 0.26	3.37 ± 0.63	3.02 ± 0.42	2.71 ± 0.17	2.47 ± 0.32	2.05 ± 0.47
Περπάτημα	3.3 ± 0.62	3.27 ± 0.25	3.14 ± 0.45	3.07 ± 0.37	2.96 ± 0.52	2.87 ± 0.639
Συντονισμός χεριών	2.7 ± 0.28	2.6 ± 0.34	2.47 ± 0.56	2.35 ± 0.77	2.19 ± 0.28	2.04 ± 0.12
Γραφή	2.65 ± 0.25	2.57 ± 0.09	2.42 ± 0.52	2.31 ± 0.08	2.18 ± 0.33	2.02 ± 0.26
Ουροδόχος & Έντερο	3.09 ± 0.35	2.96 ± 0.65	2.83 ± 0.42	2.79 ± 0.67	2.69 ± 0.44	2.63 ± 0.16

μεινε μόνο στη συνηθισμένη ιατρική του θεραπεία. Μετά από γνώση και γραπτή συγκατάθεση τόσο από τους ασθενείς όσο και από αυτούς που τους φρόντιζαν προκειμένου να συμμετάσχουν στη μελέτη στην οποία συμπεριλαμβάνονταν τα εξής: Πλήρης γενική και νευρολογική εκτίμηση, συμπεριλαμβανομένου του πλήρους ιστορικού και την εξετάσεων σύμφωνα με το πρωτόκολλο της μελέτης, νευρολογική εξέταση κατά την έναρξη της μελέτης για την επιβεβαίωση της διάγνωσης, στη συνέχεια εξέταση που επαναλαμβάνονταν κάθε δύο μήνες για να εξεταστεί και να εντοπιστεί τυχόν αλλαγές που μπορεί να συμβούν σε κάθε περίπτωση, και καταγραφόταν με βαθμολογία ξεκινώντας από το 0 για φυσιολογικές μέχρι χωρίς ανώμαλες ενδείξεις και έως 5 για ολική αναπηρία.

Παράμετροι αξιολόγησης Γενική κατάσταση, κατάθλιψη, καθόλου ενέργεια - κόπωση, τον ύπνο, ανοχή στη θερμότητα, προσοχή, μνήμη, δυσκαμψία,

σπασμοί και τρέμουλο, αξιολογήθηκαν με βαθμολογία από το 1 έως το 7, οι βαθμολογίες κατάσταση ξεκινώντας από το 1 για φυσιολογικές παραμέτρους μέχρι χωρίς ανώμαλες ενδείξεις, μέχρι το 7 για τις κακές ρωτώντας τον ασθενή κατά τη διάρκεια της διάγνωσης. Μελισσοβελονισμός έγινε από τσιμπήματα μέλισσας στα ακόλουθα σημεία Du 13, 14, Li 11, S6, S9, τα σημεία για την αυχενική περιοχή και στα σημεία GB2 και Li3 [15].

Συμπληρώματα: Όλοι οι ασθενείς και των δύο ομάδων έλαβαν την εντολή να λαμβάνουν συμπλήρωμα διατροφής 50 gm δύο φορές την ημέρα, τα 100 g του οποίου (περίπου 5 κουταλιές της σούπας) αποτελείται από: Ενέργεια 1272 kJ (304 kcal), Υδατάνθρακες 82,4 g, Σάκχαρο 82.12 g, φυτικές ίνες 0,2 g, Λιπαρά 0 g, Πρωτεΐνες 0,3 g, Νερό 17,10 g, ριβοφλαβίνη (βιτ. B2) 0,038 mg (3%), νιασίνη (βιτ. B3) 0,121 mg (1%), παντοθενικό οξύ (B5) 0.068 mg (1%), βιταμίνη B6 0,024 mg (2%), φολικό οξύ (βιτ. B9) 2 μg (1%),

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Σύγκριση μεταξύ των ασθενών της ομάδας I & ομάδα II όσον αφορά τις συμπτώματα στην αρχή και στο τέλος της μελέτης

ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ± SE ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ			Η ΜΕΣΗ ± SE ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ			
Κλινικά συμπτώματα	Group I (n= 25)	Group II (n= 25)	P – value	Group I (n= 25)	Group II (n= 25)	P – value
Γενική κατάσταση	4.87 ± 0.440	3.73 ± 0.5	0.06	2.37 ± 0.182	2.8 ± 0.12	0.05
Κατάθλιψη	3.5 ± 0.707	3.62 ± 0.24	0.1	1.75 ± 0.25	2.45 ± 0.33	0.004
Κόπωση	3.75 ± 0.647	3.24 ± 0.6	0.05	2.75 ± 0.311	2.85 ± 0.35	0.04
Ύπνος	3.75 ± 0.49	3.4 ± 0.58	0.07	1.37 ± 0.182	2.07 ± 0.12	0.003
Ανοχή ζέστης	3.75 ± 0.725	3.5 ± 0.75	0.05	1.37 ± 0.365	2.37 ± 0.365	0.005
Συγκέντρωση	2.12 ± 0.479	2.1 ± 0.45	0.2	1.25 ± 0.163	1.38 ± 0.22	0.04
Μνήμη	2.12 ± 0.350	2.3 ± 0.35	0.1	1.50 ± 0.188	1.72 ± 0.13	0.02
Ακαμψία	2.5 ± 0.5	2.48 ± 0.52	0.2	1.62 ± 0.323	1.84 ± 0.23	0.05
Σπασμοί	2.37 ± 0.595	2.4 ± 0.58	0.3	1.87 ± 0.398	1.74 ± 0.398	0.05
Τρέμουλα	2.37 ± 0.32	2.36 ± 0.43	0.5	2.01 ± 0.15	2.12 ± 0.718	0.1
Πονοκέφαλοι	1.87 ± 0.639	1.86 ± 0.19	0.02	1.37 ± 0.263	1.42 ± 0.23	0.02
Όραση	2.50 ± 0.566	2.48 ± 0.36	0.005	1.75 ± 0.313	2.01 ± 0.13	0.005
Ομιλία	1.62 ± 0.263	1.59 ± 0.63	0.04	1.37 ± 0.182	1.37 ± 0.08	0.04
Κατάποση	1.37 ± 0.263	1.45 ± 0.21	0.05	1.12 ± 0.125	1.26 ± 0.25	0.05
Μούδιασμα	2.62 ± 0.375	2.5 ± 0.5	0.05	1.25 ± 0.163	1.72 ± 0.12	0.05
Σταθερότητα	4.62 ± 0.800	3.49 ± 0.26	0.005	1.50 ± 0.834	2.05 ± 0.47	0.005
Περπάτημα	4.37 ± 0.595	3.3 ± 0.62	0.04	2.87 ± 0.639	2.87 ± 0.639	0.04
Συντονισμός χεριών	2.62 ± 0.532	2.7 ± 0.28	0.005	1.37 ± 0.182	2.04 ± 0.12	0.02
Γραφή	2.62 ± 0.679	2.65 ± 0.25	0.04	1.62 ± 0.263	2.02 ± 0.26	0.005
Ουροδόχος & Έντερο	4.12 ± 0.580	3.09 ± 0.35	0.05	2.12 ± 0.226	2.63 ± 0.16	0.04

βιταμίνη C 0,5 mg (1%), ασβέστιο 6 mg (1%), Σίδηρος 0,42 mg (3%), μαγνήσιο 2 mg (1%), Φώσφορος 4 mg (1%), κάλιο 52 mg (1%), 4 νάτριο mg (0%), ψευδάργυρος 0,22 mg (2%) [16].

Εργαστηριακές μελέτες: Μετά από νηστεία λήφθηκαν τρία χιλιοστόλιτρα φλεβικού αίματος με αποστειρωμένη πλαστική σύριγγα. Ένα χιλιοστόλιτρο του αίματος τοποθετήθηκε απαλά σε στεγνό καθαρό πλαστικό σωληνάριο που περιείχε EDTA αντιπηκτικού του αίματος για την εκτίμηση της συγκέντρωσης Hb αίματος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο cyanomethe-αιμοσφαιρίνης σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται από τους Betke και Savelsberg, 1950 χρησιμοποιώντας διάλυμα Drabkin ως αραιωτικό μέσο [17]. Τα υπόλοιπα 2 ml αίματος τοποθετήθηκαν απαλά σε ένα άλλο στεγνό και καθαρό πλαστικό σωληνάριο που αφέθηκε για 15 λεπτά να πήξει και στη συνέχεια φυγοκεντρήθηκε στα 3500 rpm για

διαχωρισμό του ορού, τα οποία στη συνέχεια διατηρήθηκαν σε βαθιά κατάψυξη στους -70 ° C μέχρι να γίνουν οι αναλύσεις για την εκτίμηση των επιπέδων ασβεστίου, ψευδαργύρου, χαλκού ορού, βιταμίνη E. Όλες αυτές οι έρευνες έγιναν από την έναρξη της μελέτης και μέχρι το τέλος του ενός έτους, μετά τη χορήγηση των συμπληρωμάτων και των συνεδριών με ταιμπήματα μέλισσας.

Στατιστική ανάλυση: Όλα τα δεδομένα που προέκυψαν αναλύθηκαν στατιστικά με τη χρήση του Microsoft Excel και SPSS 11.5 για ένα πακέτο λογισμικού των Windows, συμπεριλαμβανομένου του τεστ, « "t test, non-parametric Qui square, Mann witney and anova test", Torrie, 1980) [18].

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σε αυτήν την μελέτη συμπεριλήφθηκαν πενήντα ασθενείς που διαγνώστηκαν με MS, δώδεκα

άντρες και τριάντα οκτώ γυναίκες, οι ηλικίες τους κυμαίνονταν από 26 μέχρι 71 ετών, με μέσο όρο 38,7 ± 4,8. Τριάντα δύο περιπτώσεις με τετραπληγία, (8 άνδρες και 24 γυναίκες) και 18 περιπτώσεις με πάρεση των κάτω άκρων (4 άνδρες και 14 γυναίκες). Κατά τη διάρκεια της περιόδου της μελέτης υπήρξε σταδιακή αξιολόγηση των ενδείξεων και των συμπτωμάτων και πιο συγκεκριμένα κάθε 2 μήνες και για τις δύο ομάδες ασθενών. Αυτή η περιοδική εκτίμηση και για τις δύο ομάδες έδειξε βελτίωση στα αποτελέσματα των ενδείξεων που καταγράφονταν κάθε δύο μήνες, όπως φαίνεται και στον Πίνακα (I & II). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι 4 από τους 9 ασθενείς (44,4% των περιπτώσεων με πάρεση των κάτω άκρων), έδειξε σημαντική βελτίωση όσον αφορά τις ατέλειες στο βάδισμα, τον έλεγχο του εντέρου, τη δυσκολιότητα και την ούρηση, ενώ 12 από τις 16 περιπτώσεις (75% των περιπτώσεων με τετραπληγία), έδειξε ήπια βελτίωση στην κίνησή τους στο κρεβάτι, βελτίωση στις πληγές κατάκλισης, αίσθηση, και καλύτερευση στη δύναμη της κίνησης, μόνο δύο περιπτώσεις από αυτούς (12,5%) ήταν σε θέση να σταθεί για λίγα λεπτά με υποστήριξη μεταξύ των ασθενών της ομάδας I. Επίσης η Εικ. 1 έδειξε ήπια βελτίωση. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, οι βαθμολογίες των συμπτωμάτων καταγράφονταν από την αρχή έως και το τέλος της έρευνας στους ασθενείς και των δύο ομάδων. Δεν υπήρχε καμία στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της ομάδας I και της

ομάδας II κατά την έναρξη της μελέτης, όσον αφορά τη γενική τους κατάσταση, κατάθλιψη, κόπωση, την ανοχή της θερμότητας στον ύπνο, το εύρος προσοχής, τη μνήμη, τη δυσκαμψία, σπασμούς και τρόμο, ενώ μέχρι το τέλος της μελέτης υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά τη γενική κατάσταση, την κατάθλιψη στον ύπνο, το χρονικό θερμότητας, το εύρος της προσοχής, τη μνήμη, καθώς και την ακαμψία και τους μυϊκούς σπασμούς.

Ο Πίνακας 4 δείχνει την σύγκριση μεταξύ των μέσων συγκεντρώσεων πλάσματος και ορού των ιχνοστοιχείων και για τις δύο ομάδες με MS στην αρχή και στο τέλος της μελέτης. Δεν υπήρχαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο ομάδων κατά την έναρξη της μελέτης, όσον αφορά τις μέσες συγκεντρώσεις στο πλάσμα και τον ορό των ιχνοστοιχείων και για τις δύο ομάδες MS στην αρχή και στο τέλος της μελέτης.

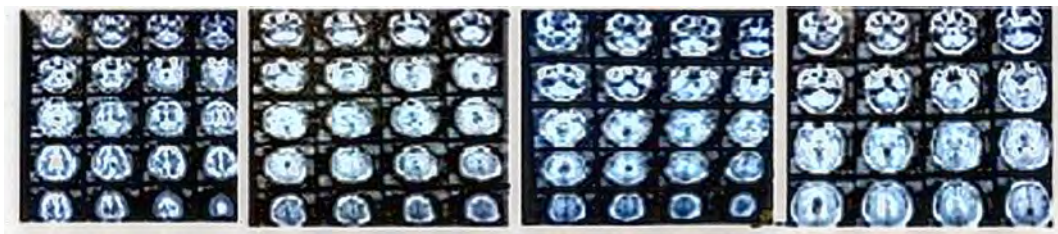
ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Το MS επηρεάζει την ικανότητα των νευρικών κυττάρων του εγκεφάλου και του νωτιαίου μυελού να επικοινωνούν μεταξύ τους αποτελεσματικά [3]. Θεωρίες περιλαμβάνουν γενετικούς παράγοντες ή τυχόν λοιμώξεις. Έχουν επίσης βρεθεί διάφοροι περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου [19]. Το προσδόκιμο ζωής των ατόμων με σκλήρυνση κατά πλάκας είναι 5 έως 10 έτη χαμηλότερη από εκείνη του ανεπηρέαστου πληθυσμού.

[1]. Αρκετοί υπότυποι, ή μοτίβα προόδου, έχουν

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Δείχνει την σύγκριση μεταξύ των μέσων συγκεντρώσεων ιχνοστοιχείων ορού και πλάσματος για τις δύο ομάδες MS στην αρχή και στο τέλος της μελέτης

ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ± SE ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ			Η ΜΕΣΗ ± SE ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ			
Θρεπτικές Ουσίες	Group I (n= 25)	Group II (n= 25)	P – value	Group I (n= 25)	Group II (n= 25)	P – value
Σίδηρος (μmol / l)	9.26 ± 3.2	9.14 ± 1.7	0.1	12.1 ± 0.9	10.6 ± 1.4	0.02
Ασβέστιο (mg / dl)	1.83 ± 0.04	1.85 ± 0.02	0.12	2.09 ± 0.02	1.9 ± 0.04	0.005
Ψευδάργυρος (μg / dl)	14.2 ± 1.3	13.9 ± 1.5	0.06	16.7 ± 2.03	14.1 ± 2.02	0.04
Χαλκός (μg / dl)	17.9 ± 3.4	18.1 ± 2.6	0.07	20.05 ± 0.6	18.9 ± 1.9	0.05
Vit. E (mg/dl)	20.8 ± 3.5	21.1 ± 2.8	0.1	23.9 ± 2.6	22.3 ± 2.4	0.05
Φυλλικό οξύ (nmcl / l)	32.2 ± 2.7	31.9 ± 7.8	0.3	49.6 ± 6.4	34.6 ± 5.9	0.005
Μαγνήσιο (mmol / l)	0.64 ± 0.05	0.65 ± 0.02	0.05	1.04 ± 0.03	0.98 ± 0.04	0.04

Σχήμα 1
CT κατά την έναρξη (1)

Σχήμα 1
CT κατά το τέλος (2)

Σχήμα 2
CT κατά την έναρξη (1)

Σχήμα 2
CT κατά το τέλος (2)

περιγραφεί. Υπότυποι χρησιμοποιούνται από τη παρελθοντική εξέλιξη της νόσου, σε μια προσπάθεια να προβλέψουμε τη μελλοντική πορεία. Είναι σημαντικό όχι μόνο για πρόγνωση, αλλά και για θεραπευτικές αποφάσεις [5]. Αν και δεν υπάρχει καμία γνωστή θεραπεία για τη σκλήρυνση κατά πλάκας, αρκετές θεραπείες έχουν αποδειχθεί χρήσιμες. Η θεραπεία με τσιμπήματα μέλισσας χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο για τη θεραπεία ασθενών με σκλήρυνση κατά πλάκας (MS) θεωρώντας ότι μπορεί να σταθεροποιήσει ή έστω να βελτιώσει την ασθένεια. Ωστόσο, δεν υπάρχουν κλινικές μελέτες που να δικαιολογούν τη χρήση του. Ο Wesselius et al., 2005, διαπίστωσε ότι δεν υπήρξε βελτίωση της αναπηρίας, της κόπωσης, και της ποιότητας ζωής [20]. Η θεραπεία με μελισσοβελονισμούς ήταν καλά ανεκτή, και δεν υπήρχαν σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η θεραπεία με δηλητήριο μέλισσας σε ασθενείς με υποτροπιάζουσα σκλήρυνση κατά πλάκας δε μείωσε τη δραστηριότητας της νόσου, την αναπηρία, ή τη κόπωση και δεν βελτίωσε τη ποιότητα ζωής. Τα θεραπευτικά οφέλη του δηλητηρίου μελισσών είναι γνωστά εδώ και πολύ καιρό για την ανακούφιση του πόνου και για τη θεραπεία φλεγμονωδών νόσων όπως για τη θεραπεία αρθριτικών και ρευματικών παθήσεων τόσο σε ανθρώπους [21, 22] όσο και σε ζώα [23-25]. Ανοσοθεραπεία με δηλητήριο μέλισσας μπορεί να καταλήξει σε μία σχεδόν πλήρη προστασία από τις δυσμενείς (ή τυχόν αλλεργικές) αντιδράσεις από τα τσιμπήματα στη μεγαλύτερη πλειοψηφία των περιπτώσεων [26].

Στη μελέτη μας διαπιστώσαμε ότι υπάρχει μια

στατιστικά σημαντική βελτίωση όσον αφορά την ανοσία τους και τη βελτίωση της υγείας τους και οι γενικές συνθήκες και αυτό εξηγείται από [27, 28], ότι τσιμπήματα μέλισσας προκαλούν αιμοσυγκέντρωση που μπορεί να σχετίζεται με το έντονο οίδημα που προκαλείται από το δηλητήριο. Μετά από τσιμπήματα μέλισσας υπάρχει μια αύξηση σε διάφορες κυτοκίνες όπως η ιντερλευκίνη (IL) -18, IL-6, tumor necrosis factor- α , κλπ Σε ένα μοντέλο ποντικού με τη χρήση της υποδόριας οδού καταγράφηκαν, ταχεία αύξηση του ορού της αμινοτρανσφεράσης της αλανίνης και των τρανσαμινασών ασπαρτική αμινοτρανσφεράση, κρεατινίνη, ουρία, ουρικό οξύ, ηλεκτρολύτες χλωρίου και νατρίου και κρεατινίνη [27, 28]. Σύμφωνα με τον Janik et al, 2007 [10], η θεραπευτική πορεία ξεκινά με τη δοκιμή του ασθενή για τυχόν αλλεργία, το οποίο εμφανίζεται στο 1% του γενικού πληθυσμού. Το δηλητήριο της μέλισσας χορηγείται είτε με τη μορφή άμεσου τσιμπήματος με μέλισσα ή αλλιώς με ένεση ενός εκχυλίσματος δηλητηρίου, η θεραπεία συνήθως γίνεται δύο φορές την εβδομάδα, αυτό είναι σύμφωνο με τη μελέτη μας και μετά τον έλεγχο για τυχόν αλλεργία, και χρησιμοποιήσαμε άμεσα τσιμπήματα μέλισσας δύο φορές την εβδομάδα για 6 μήνες για κάθε ασθενή. Ο βελονισμός με δηλητήριο μέλισσας (BVA), ως ένα είδος φυτικού βελονισμού, ασκεί όχι μόνο φαρμακολογικές δράσεις από τις βιοδραστικά συστατικά που απομονώνονται από το δηλητήριο της μέλισσας, αλλά και από μια μηχανική λειτουργία που προκαλείται διέγερση λόγω του βελονισμού. BVA αυξάνεται σε δημοτικότητα, ιδιαίτερα στην Κορέα, και χρησιμοποιείται κυρίως

για την ανακούφιση του πόνου σε πολλά είδη των ασθενειών [29].

Χρησιμοποιήσαμε θεραπεία με δηλητήριο μέλισσας για τους ασθενείς με σκλήρυνση κατά πλάκας, σύμφωνα με τους Park et al., 2010 and Prado et al., 2010, 2010, δήλωσαν ότι η θεραπεία με δηλητήριο μέλισσας χρησιμοποιείται από ανθρώπους με πολλές διαφορετικές αυτοάνοσες διαταραχές, συμπεριλαμβανομένης της MS, της ρευματοειδούς αρθρίτιδας, του λύκου και το σκληρόδερμα. Χρησιμοποιείται επίσης και για ένα πλήθος άλλων ασθενειών και παθήσεων, όπως η κατάθλιψη, οι δερματικές παθήσεις, κράμπες εμμηνορροίας και στους κισσούς [27, 28]. Προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η θεραπεία με δηλητήριο μέλισσας λειτουργεί με το ίδιο το σώμα του ασθενούς για να μειωθεί η φλεγμονή. Η θεωρία είναι ότι επειδή τα τσιμπήματα παράγουν φλεγμονή, ο οργανισμός δημιουργεί μια αντιφλεγμονώδη απάντηση. Πιθανώς, αυτό θα λειτουργήσει ώστε αργότερα να μειώσει τελικά τη φλεγμονή εκεί όπου η μυελίνη δέχεται επίθεση από το ανοσοποιητικό σύστημα [27, 28]

Η τοποθεσία του τσιμπήματος είναι σημαντική, με το τσίμπημα να ενεργεί ως ένα είδος βελονισμού σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα του δηλητηρίου, ενώ άλλοι αναφέρουν ότι η θέση δεν είναι τόσο σημαντική. Ο αριθμός των τσιμπημάτων διαφέρει επίσης ιδιαίτερα από λίγα έως εκατοντάδες και μπορούν να χορηγηθούν είτε από ζωντανές μέλισσες ή με ένεση δηλητηρίου. Αυτή η θεραπεία μπορεί να προκαλέσει πόνο, και ακόμη και να οδηγήσει σε θάνατο εάν το άτομο έχει αλλεργία στο δηλητήριο της μέλισσας, το οποίο μπορεί να δημιουργήσει αναφυλακτικό σοκ [20]. Για το δηλητήριο μελισσών υποδόρια ανοσοθεραπεία 100 ή 200 μ g δόσεων θεωρούνται αποτελεσματικές. Η μέση θανατηφόρος δόση (LD50) για δηλητήριο μελισσών έχει αναφερθεί σε αρκετές εκθέσεις [30, 31] ως 2,8 mg δηλητηρίου / kg σωματικού βάρους ενδοφλεβίως και 3,8 mg δηλητηρίου / kg σωματικού βάρους ενδοπεριτοναϊκώς σε ποντικούς. Μια τυχαία διασταυρούμενη μελέτη του 2004 που διεξήχθη στην Ολλανδία ανάμεσα σε 24 άτομα

είτε με υποτροπιάζουσα-διαλείπουσα πολλαπλή σκλήρυνση είτε δευτερογενούς προιούσας μορφής σκλήρυνση. Ενώ η θεραπεία ήταν καλά ανεκτή, δεν παρατηρήθηκαν ευεργετικά αποτελέσματα στις μαγνητικές τομογραφίες αυτών των ασθενών [3, 5]. Στη μελέτη μας, υπήρξε μια στατιστικά σημαντική βελτίωση όσον αφορά τα κλινικά ευρήματα, ενώ τα αποτελέσματα της μαγνητικής τομογραφίας έγιναν για την παρακολούθηση των ασθενών, μας έδειξαν ότι δεν υπήρξαν περισσότερες αλλαγές στις απομυελινωτικές βλάβες που σημαίνει ότι η απομυελίνωση δεν παρουσίασε πρόοδο.

Παρά την έλλειψη επιστημονικών στοιχείων, η θεραπεία με δηλητήριο μέλισσας έχει αναφερθεί από τους ανθρώπους με σκλήρυνση κατά πλάκας ότι αυξάνει τη σταθερότητα, μειώνει την κόπωση και τη σπαστικότητα. Περισσότερα από 1.300 άτομα με ΣΚΠ έχουν στείλει μαρτυρίες στην American Apitherapy Society για την υποστήριξη της θεραπείας [3], αυτό έχει συμφωνηθεί από τη μελέτη μας οι ασθενείς υπό θεραπεία με δηλητήριο μελισσών παρουσίασαν σημαντική βελτίωση στο ανάστημα, τη σταθερότητα, και τη σπαστικότητα. Ενώ η μελέτη μας είναι διαφωνήσει με Castro et al, 2005 [7], οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι δεν υπήρχαν σαφή συμπεράσματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα και ως εκ τούτου δεν υπήρχε λίγα στοιχεία που να υποστηρίζουν τη χρήση του δηλητηρίου μελισσών στη θεραπεία της σκλήρυνσης κατά πλάκας. Μεγαλύτερες και πιο προσεκτικά διεξάγεται πολυκεντρικές μελέτες θα πρέπει να καθορίσει την αποτελεσματικότητα.

Συμπερασματικά, αν και η μελισσοθεραπεία δεν είναι μια ιασημη θεραπεία για το MS, μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί για να ελαχιστοποιήσει τα κλινικά συμπτώματα της σκλήρυνσης κατά πλάκας, και μπορεί να περιληφθεί μεταξύ των συμβατικών προγραμμάτων θεραπείας για MS.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πολλές ευχαριστίες για τον καθηγητή Dr. Iman Refaat και David Fakhry από το τμήμα Ιατρικής Βιοχημείας στο NRC.

REFERENCES

- Compston A, Coles A. Multiple sclerosis. Lancet. 2008;372(9648):1502-17.
- Brañas P, Jordan R, Fry-Smith A, Burls A, Hyde C. Treatments for fatigue in multiple sclerosis: a rapid and systematic review. Health Technol Assess. 2000;4(27):1-61.
- Compston A, Coles A. Multiple sclerosis. Lancet. 2002 Apr 6;359(9313):1221-31. Review. Erratum in: Lancet 2002;360(9333):648.
- Weinshenker BG. Natural history of multiple sclerosis. Ann Neurol. 1994;36 Suppl:S6-11.
- Lublin FD, Reingold SC. Defining the clinical course of multiple sclerosis: results of an international survey. National Multiple Sclerosis Society (USA) Advisory Committee on Clinical Trials of New Agents in Multiple Sclerosis. Neurology. 1996;46(4):907-11.
- Feinstein A. The clinical neuropsychiatry of multiple sclerosis (2nd ed. ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 2007. p. 20.
- Castro HJ, Mendez-Lnecencio JI, Omidvar B, Omidvar J, Santilli J, Nielsen HS Jr, Pavot AP, Richert JR, Bellanti JA. A phase I study of the safety of honeybee venom extract as a possible treatment for patients with progressive forms of multiple sclerosis. Allergy Asthma Proc. 2005;26(6):470-6.
- Hegazi AG. Medical importance of bee products. ARI BİLİMİ / BEE SCIENCE. 2013; 12(4): 136-146.
- Hegazi AG. Propolis an over view. J. Bee Informed. 1998; 5:5:22-23; 6:723-28.
- Janik JE, Wania-Galicia L, Kalauokalani D. Bee stings--a remedy for postherpetic neuralgia? A case report. Reg Anesth Pain Med. 2007;32(6):533-5.
- Singla RK, Bhat VG. Honey bee sting and venom offering active as well as passive immunization could reduce swine flu pandemic A (H1N1). Med Hypotheses. 2010;74(3):617-8.
- Alqutub A, Masoodi I, Alsayari K, Alomair A. Bee sting therapy-induced hepatotoxicity: A case report. World J Hepatol. 2011;3(10): 268-270.
- Swanton JK, Rovira A, Tintore M, Altmann DR, Barkhof F, Filippi M, Huerga E, Miszkil KA, Plant GT, Polman C, Rovaris M, Thompson AJ, Montalban X, Miller DH. MRI criteria for multiple sclerosis in patients presenting with clinically isolated syndromes: a multicentre retrospective study. Lancet Neurol. 2007;6(8):677-86.
- Ebers GC, Kukay K, Bulman DE, Sadovnick AD, Rice G, Anderson C, Armstrong H, Cousin K, Bell RB, Hader W, Paty DW, Hashimoto S, Oger J, Duquette P, Warren S, Gray T, O'Connor P, Nath A, Auty A, Metz L, Francis G, Paulseth JE, Murray TJ, Pryse-Phillips W, Nelson R, Freedman M, Brunet D, Bouchard JP, Hinds D, Risch N. A full genome search in multiple sclerosis. Nat Genet. 1996;13(4):472-6.
- Wagner P. Buttocks Jiagi Points Book, 1998.
- Bowling AC, Stewart TM. Current complementary and alternative therapies of multiple sclerosis. Curr Treatment Options Neurol. 2003;5:55-68.
- Betke K, Savelsberg W. Stulenphoto metrische hemoglobin best immuny mittles cyanoheemoglobin 2. Biochemistry. 1950; 230: 431.
- Steel RGD, Torrie JH. Principles and Procedures of Statistics. 2nd ed. McGraw Hill Book Company: New York, 1980.
- Ascherio A, Munger KL. Environmental risk factors for multiple sclerosis. Part I: the role of infection. Ann Neurol. 2007;61(4):288-99.
- Wesseliuss T, Heersema DJ, Mostert JP, Heerings M, Admiraal-Behloul F, Talebian A, van Buchem MA, De Keyser J. A randomized crossover study of bee sting therapy for multiple sclerosis. Neurology. 2005;65(11):1764-8.
- Pimenta AM, De Lima ME. Small peptides, big world: biotechnological potential in neglected bioactive peptides from arthropod venoms. J Pept Sci. 2005;11(11):670-6.
- Goggs R, Vaughan-Thomas A, Clegg PD, Carter SD, Innes JF, Mobasher A, Shakibaei M, Schwab W, Bondy CA. Nutraceutical therapies for degenerative joint diseases: a critical review. Crit Rev Food Sci Nutr. 2005;45(3):145-64.
- Kwon YB, Lee HJ, Han HJ, Mar WC, Kang SK, Yoon OB, Beitz AJ, Lee JH. The water-soluble fraction of bee venom produces antinociceptive and anti-inflammatory effects on rheumatoid arthritis in rats. Life Sci. 2002;71(2):191-204.
- Kim HW, Kwon YB, Ham TW, Roh DH, Yoon SY, Kang SY, Yang IS, Han HJ, Lee HJ, Beitz AJ, Lee JH. General pharmacological profiles of bee venom and its water soluble fractions in rodent models. J Vet Sci. 2004;5(4):309-18.
- Park HJ, Lee SH, Son DJ, Oh KW, Kim KH, Song HS, Kim GJ, Oh GT, Yoon DY, Hong JT. Antiarthritic effect of bee venom: inhibition of inflammation mediator generation by suppression of NF-kappaB through interaction with the p50 subunit. Arthritis Rheum. 2004;50(11):3504-15.
- Severino MG, Cortellini G, Bonadonna P, Francescato E, Panzini I, Macchia D, Campi P, Spadolini I, Canonica WG, Passalacqua G. Sublingual immunotherapy for large local reactions caused by honeybee sting: a double-blind, placebocontrolled trial. J Allergy Clin Immunol. 2008;122(1):44-8.
- Park S, Chun HJ, Keum B, Seo YS, Kim YS, Jeon YT, Lee HS, Um SH, Kim CD, Ryu HS. Anaphylactic shock-induced ischemic proctocolitis following bee stings: first case report. Endoscopy. 2010; 42(Suppl 2): E153-E154.
- Prado M, Solano-Trejos G, Lomonte B. Acute physiopathological effects of honeybee (Apis mellifera) envenoming by subcutaneous route in a mouse model. Toxicon. 2010; 56: 1007-1017.
- Lee JD, Park HJ, Chae Y, Lim S. An Overview of Bee Venom Acupuncture in the Treatment of Arthritis. Evid Based Complement Alternat Med. 2005;2(1):79-84.
- Schumacher MJ, Schmidt JO, Egen NB. Lethality of 'killer' bee stings. Nature. 1989;337(6206):413.
- Schumacher MJ, Schmidt JO, Egen NB, Lowry JE. Quantity, analysis, and lethality of European and Africanized honey bee venoms. Am J Trop Med Hyg. 1990;43(1):79-86.

SESAMIS BAR

Οι χεροποϊήτες μπάρες **sesamis** παρασκευάζονται με άριστης ποιότητας, **βιολογικά** πιστοποιημένες πρώτες ύλες και με τρόπο τέτοιο που διατηρείται αναλλοίωτη η γευστική τους υπεροχή. Δεν περιέχουν συντηρητικά και καμία άλλη γλυκαντική ύλη παρά μόνο **μέλι**. Επίσης, το **αναποφλοϊωτο** σουσάμι τους πρώτα **μουλιάζεται** και ύστερα σημαντικό μέρος του **αλέθεται**, ώστε να αφομοιώνονται καλύτερα τα πολύτιμα συστατικά του.

All great things are
SIMPLE BLISS

May the
PISTACHIO FORCE
be with you

ALMOND NOIR
is beautiful

FREE OF: ADDED SUGAR - GLUTEN - SALT - GMO - SOY

Παρασκευάζονται στην Ελλάδα

made by **Φ Choice** | sesamis.gr

ΟΤΑΝ ΟΙ ΜΕΛΙΣΣΕΣ «ΣΚΟΡΑΡΟΥΝ»

Βρετανοί ερευνητές κατόρθωσαν να εκπαιδεύσουν μέλισσες να παίζουν ποδόσφαιρο και να βάζουν γκολ, αποδεικνύοντας την υψηλή ευφυΐα και την κοινωνικότητά τους!

Οι ερευνητές της Σχολής Βιολογικών και Χημικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Queen Mary του Λονδίνου, με επικεφαλής τον συμπεριφοριστή οικολόγο Όλι Λουκόλα, έφτιαξαν μια μικρή πλατφόρμα (το «γήπεδο») και έβαλαν τις μέλισσες να πιάσουν με τα πόδια τους ένα πλαστικό σφαιρίδιο (την μπάλα) και να το σπρώχνουν μέσα σε μια τρύπα (το «τέρμα»). Όποια το κατάφερνε, έπαιρνε ένα γλυκό για ανταμοιβή.

Το εντυπωσιακό δεν ήταν μόνο ότι η μία από τις δύο ομάδες, μετά από κατάλληλη εκπαίδευση, κατάφερε να «σκοράρει», αλλά και οι άλλες μέλισσες που παρατηρούσαν, «έμαθαν» να κάνουν το ίδιο!

Μολονότι ο εγκέφαλος των μελισσών είναι πολύ μικρός σε σχέση με τον εγκέφαλο των θηλαστικών, αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω έντομα είναι ικανά για πολύ πιο πολύπλοκη μάθηση από ό,τι είχαν φανταστεί οι επιστήμονες έως τώρα.

«Η μελέτη μας βάζει το τελευταίο καρφί στο φέρετρο της αντίληψης ότι οι μικροί εγκέφαλοι υποχρεώνουν

τα έντομα να έχουν περιορισμένη γκάμα συμπεριφορών και μόνο μικρές μαθησιακές ικανότητες», δήλωσε ο καθηγητής βιολογίας Λαρς Τσίτκα.

Δείτε το [gfycat.com/TenderSpottedBluegill](https://www.gfycat.com/TenderSpottedBluegill) gif με την επίδειξη του πειράματος.

Η δημοσίευση της έρευνας έγινε στο περιοδικό Science.

Πατάτες φούρνου με μέλι και κρασί

Ε. Βουτσινά, Γαστρονόμος 34,
Φεβρουάριος 2009

Υλικά για 4-6 άτομα

1 ½ κιλό πατάτες, κατά προτίμηση βιολογικές, καθαρισμένες και κομμένες σε κοντόχοντρα κομμάτια (σαν μισό λεμόνι)

2/3 φλιτζ. μέλι της αρεσκείας σας
600 ml κόκκινο κρασί

1 κ.σ. κόλιανδρος ξερός, χοντροκοπανισμένος

2 μικρά ξύλα κανέλας
αλάτι, πιπέρι

1-1½ ποτήρι νερού ζωμός κότας ή νερό
½ φλιτζ. τσαγιού λάδι

Προθερμαίνουμε τον φούρνο στους 200° C. Βάζουμε τις πατάτες στο ταψί, τις αλατοπιπερώνουμε, προσθέτουμε τον κόλιανδρο, την κανέλα και το λάδι. Διαλύουμε το μέλι στο κρασί και περικυλίζουμε τις πατάτες. Προσθέτουμε στο ταψί 1 ποτήρι ζωμό ή νερό και τις βάζουμε να ψηθούν. Πριν αρχίσουν να μαλακώνουν τραβάμε 2-3 φορές το ταψί και ανακατεύουμε καλά για να μην κολλήσουν. Αν χρειαστεί προσθέτουμε λίγο ζωμό ή νερό ακόμα. Όταν μαλακώσουν και μείνουν με ελάχιστα υγρά σαν σάλτσα, είναι έτοιμες.

Εξειδικευμένα σημεία για μελισσοθεραπεία

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΓΓΙΣΤΡΙΩΤΗ ΛΕΝΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΓΙΑΤΡΑΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ
ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ ΠΕΤΡΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Μ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Α. ΠΑΠΑΧΡΟΝΗ
Β. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΚΑΜΠΟΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΟΥΤΡΟΥΛΙΑΣ Π. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΜΑΓΙΑΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΜΑΓΙΑΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ
ΜΑΡΤΣΟΥΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΜΑΝΤΕΛΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΟΣΧΟΒΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΜΟΥΤΣΑΤΣΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΜΟΥΣΛΙΑΔΟΥ ΡΑΧΗΛ
ΠΑΤΛΙΤΖΙΑΝΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ & ΣΙΑ ΟΕ
ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΣΟΥΡΕΛΗ
ΡΑΠΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ Σ. ΜΑΡΙΑ
ΣΚΑΡΛΑΤΙΝΗ ΑΘΗΝΑ
ΣΥΣΤ.ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Γ.
ΠΟΓΚΑ Ο.Ε.
ΣΧΟΛΕΙΑΔΗ -ΚΥΡΙΑΖΑΝΟΥ
ΤΑΣΙΔΗΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ
ROSE ANDREINA

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΥΚΩΝ 10
ΚΑΝΑΡΗ 23, ΔΑΦΝΗ
ΨΥΧΙΚΟ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2
ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ 39 ΠΕΙΡΑΙΑ.
ΚΕΡΚΥΡΑΣ 31 ΚΥΨΕΛΗ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 294Β ΑΓ.ΛΟΥΚΑΣ

ΑΦΑΙΑΣ 5, ΑΙΓΙΝΑ
ΜΑΡΟΥΣΙ ΧΑΙΜΑΝΤΑ 7
ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΟΥ 34 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΑΙΑΝΤΕΙΟΥ 3 ΣΑΛΑΜΙΝΑ.
ΑΙΑΝΤΕΙΟΥ 218 ΣΑΛΑΜΙΝΑ.
ΜΙΑΟΥΛΗ 6 ΠΛΑΓΙΑΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΧΑΛΑΝΔΡΙ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ 27 +ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ
ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ 27, ΑΓ. ΣΟΦΙΑ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22
ΒΟΥΡΝΟΒΑ 34 ΝΙΚΑΙΑ
ΤΣΑΚΑΛΩΦ 32 ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 83 ΠΕΡΑΜΑ.
ΣΟΦ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 14. ΠΕΡΑΜΑ
ΚΑΝΑΡΗ 8, ΚΟΛΩΝΑΚΙ-ΑΘΗΝΑ
ΛΕΩΦ.ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ 91 ΣΑΛΑΜΙΝΑ.
ΠΛ.ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ.
ΒΑΣ.ΤΑΒΑΚΗ 24, ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ
ΛΕΩΦ.ΑΓΓΕΛΛΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 96. ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ
ΦΙΛΟΘΕΗ ΒΑΣ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β 11
Λ.ΒΑΡΗΣ 8 ΠΗΓΑΔΑΚΙΑ ΒΟΥΛΑΣ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΥΚΩΝ 102

210 2855123
210 9716491
210 6779490
210 4296719
210 8815039
210 2281380

22970 25594
210 8025279
210 9582653
210 4655524
210 4654025
23920 63693
210 6858555
210 4206244
210 2759464
210 4933483
210 4977150
210 4021112
210 4414682
210 3638840
210 4655462
210 4675954
2310 466575
210 4660218

210 5620925
210 6749827
210 8951132
210 2855684

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΦΡΑΤΣΟΓΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

Λ.ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ 85 ΙΛΙΟΝ

210 5023102

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΙ

ΤΣΟΥΤΣΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 235 ΠΛ. ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ ΑΘΗΝΑ

210 8663677

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ

ΓΚΟΒΑΣ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 9, ΚΡΥΟΝΕΡΙ

210 6221224

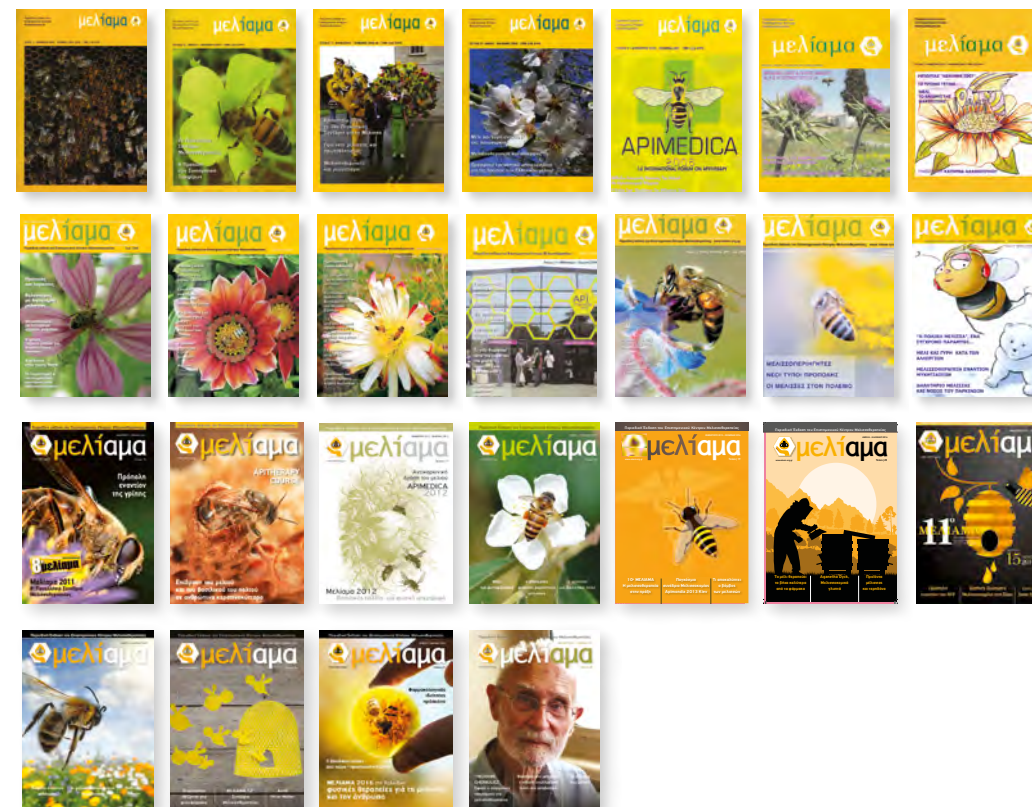
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΔΑΝΑΗ ΓΕΡΑΡΔΟΥ

ΒΙΟΛΟΓΟΣ - ΜΕΛΙΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ

6985 122786

μελίμα

Προηγούμενα τεύχη

ΚΟΥΠΟΝΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Παρακαλώ να με εγγράψετε συνδρομητή στο περιοδικό «μελίμα»

☐ Συνδρομή ιδιωτών εσωτερικού: 6€/έτος συν 2€ ταχυδρομικά, σύνολο 8€ ☐ Συνδρομή ιδιωτών εξωτερικού: 6€/έτος συν 6€ ταχυδρομικά, σύνολο 12€ ☐ Συνδρομή ΝΠΔΔ & εταιριών: 100€/έτος

Όνοματεπώνυμο:

Διεύθυνση: Τ.Κ.:

Πόλη: Fax:

Τηλέφωνο: ΑΦΜ:

Επάγγελμα: email:

Τρόπος που επιθυμώ να πληρώσω:

☐ Κατάθεση σε λογαριασμό τραπεζής ☐ Ταχυδρομική επιταγή ☐ Στα γραφεία του ΕΚΕΜ

Μέγας στη δύναμη
Μέγας στην τόνωση
Μέγας στα οφέλη!

“Μέγας” βασιλικός πολτός AphiPharm!

Οι μέλισσες που προορίζονται να γίνουν βασιλίσσες τρέφονται αποκλειστικά με βασιλικό πολτό με αποτέλεσμα να αναπτύσσονται πιο γρήγορα και να ζουν έως και 20 φορές περισσότερο. Η AphiPharm, ως πρώτη και μοναδική εταιρία στην Ελλάδα που εξειδικεύεται στη μελισσοθεραπεία, έχει ως σκοπό να προσφέρει στον άνθρωπο, όλες τις ευεργετικές ιδιότητες της μέλισσας. Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες*, τα συστατικά του βασιλικού πολτού (σύμπλεγμα βιταμινών Β, αμινοξέα, πρωτεΐνες, μέταλλα και ιχνοστοιχεία) συμβάλλουν στην τόνωση του οργανισμού, στην καλή λειτουργία του νευρικού συστήματος, στη βελτίωση της libido, στη ρύθμιση του μεταβολισμού, προσφέροντας παράλληλα και μια σειρά από επιπλέον ευεργετικές δράσεις.

Ανακαλύψτε την πλήρη σειρά βασιλικού πολτού AphiPharm στα φαρμακεία.

* Kamakura et al, J Nutr Sci Vitaminol. 2001; 47(6):394-401, Mishima et al, J Ethnopharmacol. 2005 Oct 3; 101(1-3):215-20, Hashimoto et al, Biosci Biotechnol Biochem. 2005; 69 (4):800-805, Hattori et al, Biomed Res. 2007; 28(5):261-266, Guo et al, J Nutr Sci Vitaminol (Tokyo). 2007; 53(4):345-348, Moutsatsou et al, PLoS One. 2010 Dec 22;5(12):e15594, Suzuki et al, Evid Based Complement Alternat Med. 2008 Sep; 5(3):295-302.